nt naš tednik

LETO XXXII. — Številka 9 28. februarja 1980 Cena 4.— šil. (5 din)

Poštnina plačana v gotovini Celovec P. b. b.

Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v TEDNIKU

Slovenska gimnazija se predstavlja
stran 3

Vogrče: Farna mladina igra
stran 4

Odlikovanje podiralcu tabel - Jesseju!
stran 8

Predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov izroča predsedniku mestne skupščine Ljubljana Marjanu Rožiču simbolično darilo: informacije v torbi „Dvojezično je bolje". — Poročilo str. 2.

UVODNIK

Slovenci v javnih službah - protiustavno?!

Operacijski koledar obeh osrednjih organizacij bo postal tisto merilo, s katerim bomo merili, koliko je v večinskih strankah sploh še volje, da končno rešijo manjšinski problem.

Resno pripravljenost do reševanja odprtih vprašanj so pokazale na Dunaju parlamentarne stranke in njihovi voditelji. Tudi nemškonacionalna FPÖ in njen klubski vodja Peter je resno začela premišljevati o dosedanji politiki. Najbolj zaskrbljen nad položajem koroških Slovencev je bil Heinz Fischer, vodja kluba poslancev SPÖ v parlamentu. Po besedah zastopnikov ÖVP njihova frakcija nima namena, da bi to vprašanje zlorabljala v strankine namene. Optimistično smo se vračali z Dunaja.

Toda na Koroškem gredo ure drugače. Nekaj dni po „šoku", da so v Avstriji še ljudje, ki mislijo trezno, se je javil deželni šef SPÖ. Kar hočejo Slovenci, je protiustavno, operacijski koledar je brez šans, je zatulilo preko njegovega glasila. Svoj piskerček je dodal še neki Primosch, ki v svojih žolčnih izlivih prekaša skrajno desnico. Kam pa pridemo, rešuje Primosch nemško domovino, če bodo Slovenci zasedli še javna mesta? Da koroško SPÖ boli, če v parlamentu trdijo, da člen 7 ni izpolnjen, bi še razumeli. Da pa v svojem paničnem strahu skuša prehiteti Heimatdienst, ne bomo prenašali. Tudi če se neki mizar iz Škocijana še toliko vadi v umski akrobatiki in zdaj trdi, da to velja samo za gradiščanske Hrvate.

Deželni glavar je očitno pozabil, da je operacijski koledar del pogojev za sodelovanje pri 10. oktobru. Pozabil je tudi, da z ljudmi, ki trdijo, da je protiustavno, če zasede Slovenec javno mesto, ne moremo imeti dosti skupnega. Pri izbiri svojih glavnih urednikov je očitno pozabil pregledati njihovo načelnost: dosedaj Heimatdienst še ni zahteval izločitve Slovencev iz javnih služb. To je zahtevalo dosedaj le socialistično glasilo, ki očitno sabotira pogovore med deželnim glavarjem in osrednjima organizacijama, ter dela politiko brez mandata.

Uredništvo NT neprestano kličejo člani SPÖ, ki se distancirajo od svojega glasila in glavnega urednika. Edini odgovor, ki jim ga moremo dati, je vprašanje: Kaj še išče socialist v koroški SPÖ? Kako se počuti socialist v stranki, ki je bolj nestrpna kot bivši SS-ovec Peter?

Borut Sommeregger

Pogovori s strankami: na Dunaju konstruktivni - kor. SP v paniki?

Kot je poročal Naš tednik v prejšnji številki, je novoizvoljeno predsedstvo Narodnega sveta obiskalo pretekli četrtek klube parlamentarnih strank. V delegaciji Narodnega sveta, ki sta jo vodila predsednik dr. Matevž Grilc in osrednji tajnik Jože Wakounig, so bili še Ignac Domej, Filip Warasch, Monika Zeichen, dr. Franc Wutti, Blaž Kordesch, Sigi Kolter, Franc Wedenig, Karel Smolle, Franc Kattnig in Borut Sommeregger.

Narodni svet sta sprejeli dopoldan FPÖ in SPÖ, popoldan pa ÖVP. Pri razgovorih so bili navzoči za FPÖ klubski vodja Friedrich Peter, dr. Tassilo Brösigke in dr. Jörg Haider, za SPÖ klubski vodja dr. Heinz Fischer, dr. Josef Maderner in tajnik kluba dr. Peter Kostelka. Popoldan so se pogovori nadaljevali v klubu ÖVP. Tam so Narodni svet sprejeli vodja kluba dr. Alois Mock, zunanjepolitični govornik dr. Ludwig Steiner in univ. prof. dr. Felix Ermacora.

V klubu FPÖ se je predvsem njen vodja Peter „z vso resnostjo" zavzel za reševanje odprtih vprašanj iz člena 7 ter zahtev iz operacijskega koledarja. „Ravno FPÖ kot politična manjšina," je izjavil Peter, „bi morala kazati veliko razumevanja za narodnostno manjšino."

V odprtem in prijateljskem vzdušju so se pogovori nadaljevali v klubu poslancev SPÖ. Tu se je pridružil koroški poslanec dr. Maderner stališču Narodnega sveta, da je čimprej treba nekaj ukreniti v prid manjšine, sicer obstaja resna nevarnost, da narodne skupnosti statistično kmalu ne bo več. Obe strani sta izrazili željo, da se pogovori v konstruktivnem in prijateljskem vzdušju, kot je vladalo v četrtek, nadaljujejo.

V klubu ÖVP je dr. Ermacora priznal, da julijska zakonodaja „šepa spredaj in zadaj", intenzivno se je razpravljalo o željah koroških Slovencev, zanje je pokazal dr. Steiner veliko razumevanja. Tudi pri ÖVP so izrazili željo, da se pogovori nadaljujejo.

Razgovori v klubu poslancev SPÖ

DR. SUŠNIK UMRL

V četrtek, 21. februarja, je umrl veliki kulturni delavec dr. Franc Sušnik. Pogreba, ki je bil v soboto, 23. februarja, so se udeležili tudi ravnatelj Slovenske gimnazije v Celovcu dr. Reginald Vospernik, bivši ravnatelj dr. Pavle Zablatnik, predsednik Personalnega zastopstva dr. Stanko Čegovnik, predsednik KKZ Lovro Kaselj, podpredsednik dr. Janko Zerzer in tajnik Nužej Tolmajer, Mirko Kumer-Črčej, osrednji tajnik NSKS Jože Wakounig.

Poročilo na 5. strani.

Živčne reakcije na Koroškem

Medtem ko so množična občila posvetila srečanju NSKS s strankami precej pozornosti, koroška SPÖ ni bila ravno navdušena nad pogovori. Njeno glasilo je zabeležilo srečanje zgolj v nekaj skopih vrsticah. V ponedeljek pa so vrhovni gremiji strank prišli do kaj čudnega spoznanja, da operacijski koledar ni uresničljiv, češ da nasprotuje ustavi in členu 7. Iz koroškega vidika pa da je člen 7 izpolnjen. To je izjavil deželni strankin tajnik Franz Tratter. Na ugovor, da kancler Kreisky položaj drugače ocenjuje, se je Tratter izmikal: dejal je, da so kanclerjeve izjave mišljene v zvezi z Gradiščansko, kjer živi hrvatska manjšina.

K temu je zavzel stališče predsednik NSKS dr. Matevž Grilc. Tenor njegovih izjav: člen 7 ni izpolnjen, izpolnitev operacijskega koledarja spada v dogovor z deželnim glavarjem glede udeležbe Slovencev pri desetooktobrskih proslavah.

Spet se je oglasil deželni glavar: koroške stranke so gibčne dovolj, da bodo odprte do rešitev, predlaganih s strani zveznih mest, če bodo ti predlogi soglašali s koroškimi dejstvi. Take besede iz ust deželnega glavarja nam koroškim Slovencem niso neznane: že svojčas, leta 1975, je Wagner dal uglednemu časnikarju Georgu Nowotnyju intervju za Kronen Zeitung; ta intervju je vzbudil mnogo pozornosti in kritike tudi znotraj SPÖ, saj se je Wagner tik pred takratnimi deželnozborskimi volitvami bahal s svojo odlično preteklostjo v Hitlerjugend. V istem intervjuju pa je povedal tudi zanj programatičen stavek: „Nekega dne bo člen 7 moral biti izpolnjen. Toda kot koroški deželni glavar bom dopustil le stvari, ki jih tukaj na Koroškem prenesemo." Torej zakon o narodnih skupinah, torej nič, torej celo zmanjšanje obstoječih pravic.

Sedaj zopet ista izjava Wagnerja, ki je statičnega značaja, ki dokazuje, da stoji Wagner še vedno tam, kjer je bil pred nekaj leti. Težko bo svoje zadržanje tolmačil kot napredno, saj stopa na mestu. Potem pa se čudijo razni nemški Korošci, da drugod zmajajo z glavami nad njimi.

Stališče juristov deželne ustavne službe ter prezidija ter predstojništva koroške SPÖ, češ da operacijski koledar zastopnikov manjšine nima šans za realizacijo, ponovno dokazuje, da slovenski narodni skupnosti na Koroškem ne nudijo potrebne zaščite ter da odgovorni v deželi nimajo interesa na tem, da bi slovenska narodna skupnost preživela; to je izjavil v prvem stališču predsednik NSKS dr. Matevž Grilc.

Vprašanje dvojezične vzgoje v otroških vrtcih, vprašanje slovenskih oddaj v radiu in televiziji, vprašanje namestitve koroških Slovencev v javni službi in podobno, spada k osnovnim pravicam slovenske narodne

Grilc: silijo nas, da premislimo udeležbo

skupnosti in k osnovnim predpogojem, da preživi. Če pa kdo nima razumevanja za te elementarne pravice narodne skupnosti, potem brezdvomno ta oseba tudi ni zainteresirana na obstoju manjšine. Drugačnega zaključka stališče koroške SPÖ ne dopušča.

Naravnost groteska pa je, če SPÖ govori o tem, češ da te zahteve nasprotujejo ustavi. Deželna ustavna služba bo morala pojasniti, katera ustavna določila se kršijo, če manjšina dobi osnovne predpogoje za njen obstoj.

Nedvomno mora on, dr. Grilc, poudariti, da člen 7 državne pogodbe v nobenem oziru ni izpolnjen in da bo naloga zastopnikov slovenske narodne skupnosti, da bodo ponovno opozorili mednarodno javnost na neizpolnitev tega meddržavnega sporazuma.

Izjave, kot so jih k operacijskem koledarju podali prezidij in predsedstvo koroške SPÖ ter deželni glavar Wagner, pa neizogibno povzročijo, da bodo koroški Slovenci morali znova premisliti svojo pripravljenost za sodelovanje pri proslavah 10. oktobra 1980.

RATIFIKACIJA DIPLOM

Avstrijski parlament je ratificiral pogodbe z Jugoslavijo o enakovrednosti visokošolskega študija. Parlament je potrdil sporazum, ki obsega 35 študijskih smeri s področja naravoslovnih, humanističnih in tehničnih ved. Pri študijskih smereh germanistika in slavistika bosta priznana dva študijska semestra v eni izmed obeh držav. Doktorate, magisterije in diplome bodo ratificirale univerzitetne ustanove. Isti dan je potrdil parlament tudi sličen sporazum z Bulgarijo. V bodoče so tudi romunske mature enakovredne avstrijskim.

ÖVP K SREDNJI ŠOLI

Dr. Hans Katschtaler, govornik za šolska vprašanja ÖVP v parlamentu, je pretekli četrtek govoril v Celovcu o tako imenovani „novi srednji šoli". V svojem predavanju je Katschtaler ostro nastopil proti tipu, kot ga predlaga SPÖ, ker taka šola „ustvarja atmosfero železniške postaje". Katschtaler je v polemičnem govoru označil možno izbiro šolskih tipov „nov sistem pendlerjev med šolarji". Ravno tako je Katschtaler odvrnil središčne šole, v katere bi prihajali otroci iz enega šolskega okoliša. Opozoril je na pomen vaškega učitelja.

AVSTRIJA NE BOJKOTIRA

„Sovjetska zveza bo zapustila Afganistan samo, če bo inštalirala ekstremno prosovjetsko vlado," je izjavil kancler Kreisky v pogovoru za dunajski časopis „Die Presse". Vendar avstrijska vlada ne bo sklenila bojkota olimpijskih iger v Moskvi, ker ji manjkajo kompetence. Bojkot lahko sklene samo nacionalni olimpijski komite. Kreisky tudi ne odobrava predloga britanskega zunanjega ministra Carringtona, ki je predlagal nevtralizacijo Afganistana. „Nismo radi primer," je odvrnil Kreisky.

ARGE OST O AVTOCESTAH

Delovna skupnost regij ob vzhodnih Alpah oziroma njena podkomisija za vprašanja prometa je na zasedanju v Ljubljani razpravljala predvsem o cestnih mrežah, ki povezujejo Bavarsko z južnimi članicami delovne skupnosti (Slovenija in Hrvaška ter Furlanija-Julijska Benečija). Komisija, v kateri po iniciativah prednjači Slovenija, je predlagala, da se čimprej izgradi mreža ob avtocesti čez Brenner. Dejstvo je, da cestni promet čez Alpe postavlja vse prizadete države pred velike probleme. Avtoceste pa uničujejo naravo in okolje v Alpah.

THATCHER PROTI SINDIKATOM

Margaret Thatcher, ministrska predsednica konzervativne vlade v Veliki Britaniji, je angleškim sindikatom napovedala vojno. Njena vlada je začela s propagandno vojno potem, ko so angleški sindikati napovedali za 14. maj generalni štrajk. V Angliji kljub drugim napovedim konzervativne vlade inflacija dosega že 18,4 odstotkov. Sindikati svojo generalno stavko utemeljujejo s katastrofalno gospodarsko politiko vlade. Po najnovejših povprašanjih konzervativna stranka v Veliki Britaniji nima več zaupanja večine volilcev. Za danes pričakujejo v parlamentu glasovanje o zaupnici.

Samostojni mandatarji pri Rožiču

Dvanajstčlansko delegacijo kluba slovenskih občinskih odbornikov je v petek sprejel predsednik skupščine občine Ljubljana Marjan Rožič. Ljubljanski župan je dejal uvodoma, da pomeni ta obisk novo kvaliteto v sodelovanju z manjšino na Koroškem. Kajti ljubljanski komunalni politiki so sicer večkrat gostje na Koroškem. Vendar jih vedno zelo moti, da na taka srečavanja na koroških tleh koroški gostitelji ne vabijo tudi predstavnikov Slovencev. Je to kultura?

Rožič je nato spomnil na dejstvo, da trenutno gleda ves svet na Ljubljano, kjer je v bolnišnici predsednik Josip Broz Tito. Reagiranje v svetu je dosti zrelo in objektivno, je dejal Rožič in pripomnil, da jugoslovanski sistem ob tem kaže svojo polno zrelost.

V imenu kluba slovenskih občinskih odbornikov je člane delegacije predstavil predsednik mag. Filip Warasch. Glede koroškega položaja je dejal, da so večinske stranke vedno manj pripravljene za sodelovanje in da Slovenci merijo njihov odnos do manjšine predvsem po konkretnih dejanjih. Dejanja pa so v zadnjih desetletjih in letih pomenila le zmanjšanje pravic in povečanje nevarnosti asimilacije — predvsem tudi gospodarske: načrt o centralnem prostoru predvideva naselitev industrije v trikotu Celovec—Beljak—Šentvid, južna Koroška pa je namenjena za rekreacijo, dopust — tudi za Nemce.

Razgovori so se nadaljevali v treh strokovnih skupinah, ki so se ukvarjale s političnimi, kulturnimi ter vprašanji turizma. Povsod je prišlo do številnih konkretnih pobud, ki so tudi realistične dovolj, da bi bile uresničljive.

Delegacija Kluba slovenskih občinskih odbornikov je položila tudi venec Edvardu Kardelju pred spomenikom narodnih herojev ter si ogledala razstavo o tem velikem jugoslovanskem politiku.

V Ljubljani so si člani delegacije Kluba slovenskih občinskih odbornikov ogledali tudi razstavo o Edvardu Kardelju.

Ogled kulturnega doma

V soboto, 23. februarja 1980, je obiskalo 40 občinskih odbornikov in njihovih sokandidatov glavno mesto Slovenije Ljubljano. Najprej je bil na programu ogled Kulturnega doma Ivan Cankar, ki je v izgradnji. Tov. Miro Kert, bodoči direktor tega velikega kulturnega centra, je skupino občinskih odbornikov vodil po gradbišču in jim razložil načrte in pomen tega projekta.

Kulturni dom Ivan Cankar predstavlja nov velik in sodobno opremljen objekt in za celotno Slovenijo izredno pomembno pridobitev. V kulturnem domu bo 5 dvoran, štiri prireditvene in ena sprejemna. **Velika, Gallusova dvorana,** bo imela 1600 sedežev, tako vizualno kot akustično odlično razporejenih v prostoru, s poudarkom, da gre za naravno in ne za elektro-akustiko, ki bo sicer vgrajena, vendar namerjena le kongresom, ki se bodo v prihodnjosti odvijali v teh prostorih. Izjemno razsežen volumen velike dvorane, ob odru bo v višino merila 18 m in se tako postavila ob bok dvoranam, kakršne so botonska, milanska Scala, dunajska Državna opera, itd., bo omogočal celo montažo in uporabo orgel, skratka izraba dvorane bo vsestranska. **Srednja, Linhartova dvorana** s 650 sedeži bo opremljena po navdihu Linhartovega časa. **Okrogla, Kajuhova dvorana** s 300 sedeži bo namenjena komornim koncertom in eksperimentalnim gledališkim skupinam, majhnim ansamblom in posameznikom. **Kosovelova mala dvorana** s 250 sedeži, namenjena mladini, šolski ustvarjalni produkciji in bo eksperimentalna že glede na samo izdelavo. Peta, imenovana **sprejemna dvorana,** bo namenjena raznim sprejemom. Nadalje bodo na razpolago za kongresne namene še 4 manjše dvorane in obsežen tiskovni center. Kulturni dom Ivan Cankar bo pomenil tudi za nas koroške Slovence izredno pridobitev. Ne samo, da bodo imele možnost nastopanja v njem tudi naše skupine, temveč prinesel nam bo vrhunsko kulturno ustvarjalnost pred prag.

Na kosilo je vabilo člane Kluba slovenskih občinskih odbornikov skupščina mesta Ljubljane. Podpredsednica skupščine mesta Ljubljane tov. Tominškova je občinske odbornike sprejela in pozdravila. Za iskreno gostoljubje se je zahvalil tajnik KSOO in frakcijski vodja EL Pliberk Mirko Kert.

Popoldne pa je bil na programu ogled Kardeljeve razstave. Skozi razstavo je vodil tov. Hvala, ki je obiskovalcem razložil Kardeljevo delo, njegov doprinos slovenskemu narodu, Jugoslaviji in celemu svetu. Večkrat se je skupina za dalj časa ustavila in diskutirala o samoupravi, združenem delu in neuvrščenosti.

MIZA

TEDNIKOV KOMENTAR

Razlaščanje slovenske zemlje

SALVATORE VENOSSI

TEDNIKOV KOMENTAR

Razlaščanje slovenske zemlje v Italiji je eden izmed glavnih in najbolj zaskrbljujočih problemov, ki vznemirja celotno narodno skupnost v Italiji. Ob italijansko-jugoslovanski meji je velik del zemlje last slovenskega človeka. Znano je, da slovenski kmetje iz izkušenj ne prodajajo prostovoljno zemlje. Zdaj pa so začele oblasti razlaščat velike površine zemlje pod pretvezo, da služi razlaščanje javni koristi.

● Na Tržaškem se je začelo v občini Devin-Nabrežina, ki je do nedavnega bila povsem slovenska občina. Tam je zgradila vlada na razlaščeni zemlji veliko naselje za begunce, ki so po drugi svetovni vojni masovno zapuščali Istro. S tem se je seveda spremenilo tudi narodnostno razmerje — na škodo Slovencev.

Druga na vrsti je občina Dolina blizu Trsta. Na zemlji slovenskih kmetov so predstavniki velekapitala zgradili industrijski obrat „Grandi motori" in obljubili, da bo dobilo veliko število delavcev nova delovna mesta. Ali — kako izgleda rezultat? Kroničen problem brezposelnosti na Tržaškem se ni zmanjšal, nasprotno: vedno več je ljudi, ki izgubljajo svoja delovna mesta. Večji in manjši industrijski obrati zapirajo svoja vrata.

● Zadnja velika razlastitev obdelovalne zemlje pa bo v kratkem na vrsti v predmestju Trsta, na Kolonkolovcu. Tržaška občinska uprava, ki jo trenutno vodijo Slovencem nenaklonjeni ljudje, se je odločila, da bo izvedla nadaljnjo večjo razlastitev zemlje. Seveda spet na škodo slovenskih kmetov. Vzeli bodo zemljo kmetom in zgradili tja stanovanjske bloke. Občinske očete prav nič ne zanima, kje si bodo iskali razlaščeni kmetje zaposlitev in kruh.

Poleg tega zadnje razlaščanje na Kolonkovcu ni samo krivično in škodljivo, ampak tudi popolnoma nesmiselno. V središču Trsta je veliko starih in zapuščenih hiš in tam bi lahko občina dobila odgovarjajoče in primerne gradbene površine za nove stanovanjske objekte. Na ta način bi lahko tudi revitalizirali mestno središče, ki sedaj propada. Vsi ti argumenti so bob ob steno. — Ne, spremeniti hočejo etično razmerje. Med slovenski živelj je treba postaviti nekaj stanovanjskih blokov, ostalo bo počasi opravila asimilacija.

Pred kratkim pa je prebivalce Kanalske doline razburila vest, da nameravajo v Kanalski dolini po odloku predsednika republike zgraditi nacionalni park. Deželni odbornik za poljedelstvo Del Globo se je v Trbižu že pogovarjal o izvedbi načrta. Izjavil pa je, da mu podrobnosti še niso znane. Nacionalni park bi hudo prizadel gorske kmete, saj je njihov glavni dohodek — živinoreja — v veliki nevarnosti. Vsakršna omejitev živinoreje v okviru obsega naravnega parka pomeni zanje usodni gospodarski udarec. V Trstu stanovanjski bloki in obrati — v Kanalski dolini pa nacionalni park . . .

Statistika o dvojezičnem pouku

Deželna tiskovna služba sporoča, da na Koroškem poučujejo na 81 ljudskih šolah slovenščino kot učni predmet. Na glavnih šolah imajo učenci izbiro med angleščino in slovenščino kot obvezni predmet ali pa lahko vzamejo slovenščino kot prosti predmet. Vsi učitelji, ki poučujejo slovenščino na ljudskih šolah, imajo z eno izjemo izpit iz slovenščine. Teh je skupno 307. 77 je absolventov Slovenske gimnazije. Deželni glavar Wagner je v svoji izjavi za tiskovno službo dežele primerjal število slovenskih ur s podatki iz ljudskega štetja 1971 in prišel do zaključka, da ima Koroška po teh podatkih dovolj učiteljev slovenščine.

*

Take primerjave so, dokler niso samo statistično igračkanje, po svoje zanimive. Vendar nas ne bodo prinesle nikamor. Če bi, recimo, merili vrednost angleščine, po tem, koliko oseb je pri ljudskih štetjih vpisalo pod rubriko „pogovorni jezik" angleško, si lahko kar sami izračunamo, na koliko šolah bi lahko še poučevali ta predmet.

B. S.

Prva matura na Slovenski gimnaziji

Ustanovitev Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu je eden od najpomembnejših mejnikov v zgodovini koroških Slovencev. Po podpisu Avstrijske državne pogodbe, 15. maja 1955, se je začel „boj" za Slovensko gimnazijo. Septembra 1957 so začeli s poukom. Okoli ravnatelja dr. Joška Tischlerja, očeta Slovenske gimnazije, se je zbralo 10 učiteljev. Začeli so s tremi razredi. Toda celih 18 let, do maja 1975, je bila gimnazija podnajemnica realke v Lerchenfeldstraße. 18 let so imeli dijaki samo popoldanski pouk. Z vselitvijo v novo, sodobno poslopje v Ebentalerstraße 14 se je začel nov čas, za učitelje in dijake. Gimnazijo bosta predstavila prof. Mirko Oraže, maturant 1970, in šestošolec Vincenc Gotthardt.

ZAKAJ POUČUJEM NA SLOVENSKI GIMNAZIJI?

Ko sem se po maturi leta 1970 odločil za poklic gimnazijskega učitelja, je bila že tedaj moja želja, da bi po končanem študiju dobil službo na Slovenski gimnaziji v Celovcu. Bil sem že tedaj, kakor sem še danes, mnenja, da moram kot pripadnik manjšinskega naroda posredovati svoje znanje mladim lastnega naroda. Mislim, da je to najtehtnejši vzrok, zakaj poučujem danes na Slovenski gimnaziji, vendar ne edini.

Eden izmed vzrokov je morda tudi ta, da sem absolvent te ustanove, drugi pa, da sem že kot dijak spoznal, da kot učitelj Slovenske gimnazije v izvenšolskem času lahko še mnogokaj naredim za koroške Slovence. Če pa bi poučeval na kaki drugi gimnaziji, mislim, da teh možnosti ne bi imel v tej meri.

Seveda pa moram tudi pripomniti, da sem imel veliko srečo, da se je izpolnila moja želja. Ko sem končal na graški univerzi študij biologije, je postalo na Slovenski gimnaziji prosto ravno mesto za ta moj predmet (prej ga je poučevala ga. dr. Anica Petkova) in tako sem brez težav dobil službeno mesto na tej šoli.

Moram reči, da me poučevanje na Slovenski gimnaziji navdaja dan na dan z novim veseljem.

Mag. Mirko Oraže

Hodim v Slovensko gimnazijo

Čemu sem kristjan? Zakaj sem Slovenec? Kristjan sem zato, ker so bili to moji starši in mojih staršev starši. Ravno zato sem tudi Slovenec, ker so to bili moji starši in mojih staršev starši. Starše bi gotovo zelo prizadelo, če bi se kar na enkrat drugače usmeril, zatajil to, kar so me učili, za kar so se borili moji predniki. Ali naj ne bi nadaljeval gradnje na temelju, ki so ga ustvarili koroški rojaki, borci za pravice Slovencev?

Zakaj naj bi zavrgel najdragocenejšo dediščino, njihov jezik, svojo materinščino? Za te vrednote so se borili že naši daljnji predniki. Čez nekaj let bi se nedvomno zavedal, da sem zapustil pot, na katero sem se napotil že kot majhen otrok!

Čemu obiskujem torej Zvezno gimnazijo za Slovence?

Mnogo rodoljubov se je za to edinstveno ustanovo na Koroškem nenehno borilo z vsemi silami.

KLJUB HUJSKANJU: POLNO ZASEDENA

Naša dolžnost je, dati odgovor ne samo z besedami, temveč v dejanju. Besede mičejo, dejanja vlečejo, tako pravi slovenski pregovor. V tem je dosti resnice. Najlepša zahvala za to njihovo oporoko, bi bilo dejansko naše življenje v tej smeri. Dolgujemo njim in našim znancem. Brez vsakršnega napora in truda ne moremo dokončati njihovo načeto delo.

S samim obstojem Slovenske gimnazije se Slovenci ne smemo zadovoljiti. Slovenska gimnazija naj bi bila poleg družine izhodišče in žarišče narodnostnega osveščanja, ki se bo odražalo v verskem, kulturnem in političnem življenju posameznika, družine in širše skupnosti. Zadovoljiti se smemo šele tedaj, ko bo izpolnjena državna pogodba, člen sedem in dana enakopravnost Slovencev napram nemškogovorečim Avstrijcem, kar že 25 let obstaja na papirju — neizpolnjeno.

Kljub hujskanju nekaterih nemškogovorečih Koroščev, da je Slovenska gimnazija hudi strup (Das große Gift) je polnoštevilno zasedena. 23 let obstoja Slovenske gimnazije, 23 let se že zastruplja protislovensko usmerjeno nemško okolje z samim obstojem slovenskega elementa, ki se kakor rak-rana razširjuje na nemškem organizmu?

Iz lastne izkušnje vem, da v teku petih let nikoli nisem občutil, da bi bila Slovenska gimnazija v kakršnemkoli oziru strup; trdim pa lahko, da bi bila Slovenska narodna skupnost brez Slovenske gimnazije mnogo na slabšem!

NAJBOLJŠA DOTA . . .

Seveda je obiskovanje Slovenske gimnazije povezano s finančnimi težavami. Študenti nje in študentje prihajajo iz raznih krajev Koroške. Iz Roža, Podjune in Zilje. V oddaljene kraje je vsakdanja vožnja iz šole domov nemogoča. Stanovanje stane! Toda katera dota je več vredna kot materinščina? Zanjo bomo staršem vedno hvaležni.

Starejše generacije (naši starši) te možnosti niso imele. Bodimo tedaj mi (vsi tisti, ki obiskujemo Slovensko gimnazijo) srečni, da imamo možnost — in jo smemo obiskovati. Nam nihče ne more očitati, da niti šole nimamo, v kateri bi se lahko naučili knjižne slovenščine. Starejšim generacijam še danes pravijo tisti, katerim slovenska govorica ni všeč, da niti prave slovenščine ne znajo, čeprav so se je naučili z branjem slovenskih knjig, zlasti večernic.

Gimnazija je ravno tista, ki nas poleg materinščine seznanja tudi z manjšinsko problematiko v vsej njeni razsežnosti in resničnosti. Ni pa to tako na drugih gimnazijah, šolah, ki načrtno izkrivljajo in celo pretvarjajo dejstva obstoja manjšine. Seveda! Potem verjamem, da o takih okoliščinah marsikateri Slovenec skuša biti nekaj drugega, kar si sam želi.

Vincenc Gotthardt

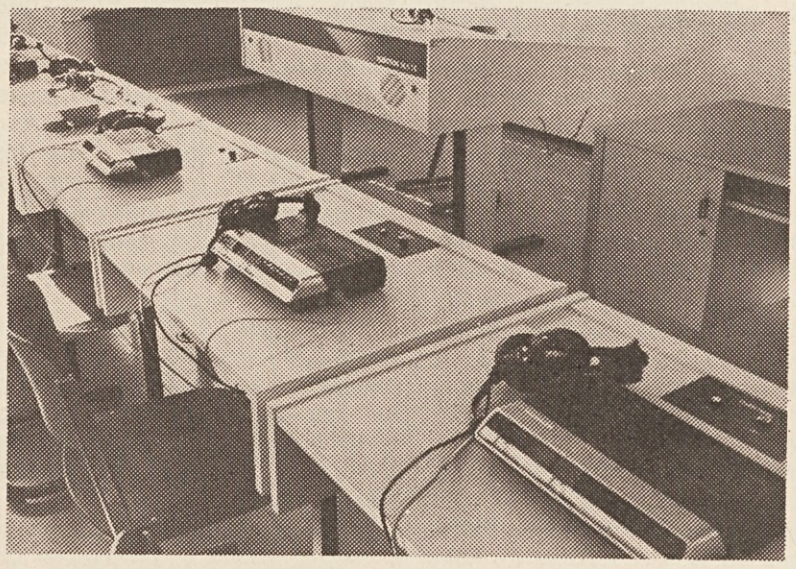

Moderna oprema Slovenske gimnazije: dvorana za fonotipijo.

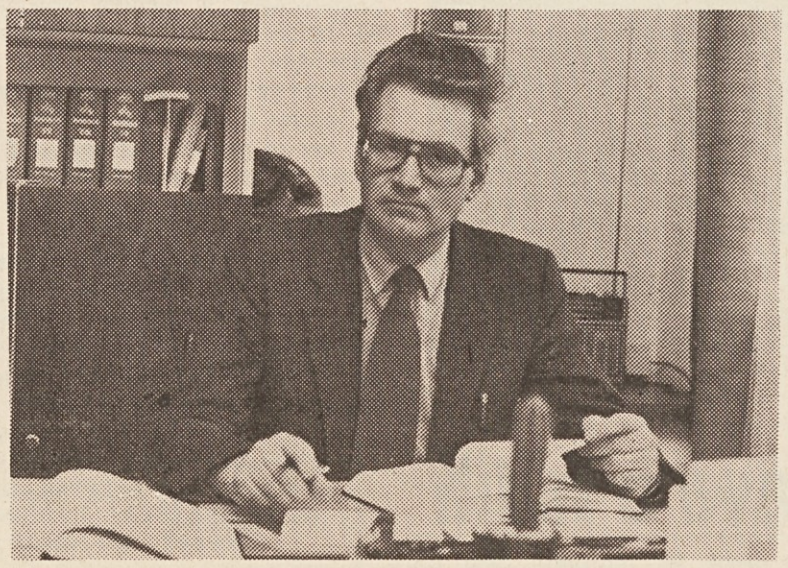

Ravnatelj Zvezne gimnazije za Slovence dr. Reginald Vospernik.

NEKAJ PODATKOV O ŠOLI

Ravantelji:
dr. Joško Tischler 1957—1967
dr. Pavle Zablatnik 1968—1977
dr. Reginald Vospernik od 1978

Aministrator: Franc David

Personalno zastopstvo učiteljev:
predsednik: dr. Stanko Čegovnik
podpredsednik: Jože Wakounig
tajnik: Štefan Pinter

Odbor šolske skupnosti:
predsednik: ravnatelj dr. Reginald Vospernik
zastopniki učiteljev: Jožko Kovačič, dr. Janko Zerzer, Janja Zikulnig
Zastopniki domov in staršev: Štefan Žerdin (Mohorjev dom in Marijanišče), Anica Kokot (Dom SŠD), Malka Feinig (starši)

zastopniki dijakov: Marica Kušej (7. A), Peter Kassl (7. A), Franc Mandelc (6. B)
zastopnik dijakov: Peter Kassl (7. A)

Učiteljski zbor šteje skupno z učitelji, ki poučujejo v glavnem na drugih šolah: 36 članov
število razredov: 20
število dijakov: 530
prva matura: 1963
število absolventov: 552

Združenje staršev na Zvezni gimnaziji za Slovence:
predsednik: dipl. trg. Janko Urank, Celovec
podpredsednik: Tonej Krušic, Velinja vas
tajnica: Janja Zikulnig, Celovec
namestnica: Malka Feinig, Sveče
blagajnik: dr. Pavel Apovnik, Velikovec
namestnik: Janko Kumer, Brege pri Žvabeku
odborniki: Ernest Blajs, Lepena, Fric Hudl, Globasnica, Šimej Triesnig, Loče
stalni član odbora: ravnatelj dr. Reginald Vospernik

častni član odbora: bivši ravnatelj dr. Pavle Zablatnik

Prvi maturanti v novem poslopju

Prvi ravnatelj dr. Joško Tischler na eni od zaključnih akademij

PRIREDITVE

Predavanje z barvnimi slikami g. Vinka Zaletela

ARGENTINA

Prireditelj: SPD „Edinost" Šteben pri Globasnici

Kraj: Gostilna „JUENNA" v Čepičah

Čas: petek, 29. 2. 1980, ob 20. uri

Predavanje spremlja argentinska muzika. Za konec nekaj domače kronike.

Ob 35-letnici zmage nad fašizmom in ob 25-letnici podpisa Avstrijske državne pogodbe prireja Zveza slovenskih organizacij

FILMSKI VEČER (z diskusijo)

Kraj: Sejna soba SPD „Borovlje" (pri Bundru)

Čas: petek, 29. 2. 1980, ob 19.30

Film: „TA HIŠA JE MOJA, PA VENDAR MOJA NI"

ZAKLJUČNA PRIREDITEV REVIJE „KOROŠKA POJE" —

„OD PLIBERKA DO TRABERKA"

Kraj: Športna dvorana pri osnovni šoli „Prežihovega Voranca" na Ravnah

Čas: sobota, 1. 3. 1980, ob 19. uri

Predavanje in razgovor

MESTO SLOVENSKE FILOZOFIJE V RAZVOJU EVROPSKE MISLI

Prireditelj: Katoliški delovni odbor v Celovcu

Kraj: Hiša „SEVERIN", Viktringer Ring 34, Celovec

Čas: torek, 4. 3. 1980, ob 19.30

Predavatelj: dr. Janez Juhant, Ljubljana

---

5. ROŽANSKI IZOBRAŽEVALNI TEDEN

bo letos od 9. do 16. 3. 1980

Prirejajo:

Slovensko prosvetno društvo „Kočna" v Svečah
Slovensko prosvetno društvo „Bilka" v Bilčovsu
Slovensko prosvetno društvo „Gorjanci" v Kotmari vasi
Slovensko prosvetno društvo „Rož" v Šentjakobu v Rožu
Kulturno društvo „Peter Markovič" v Rožeku

Komunalnopolitični odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroškem je moral iz časovnih razlogov preložiti svoj poldnevni posvet za občinske odbornike, ki naj bi bil v petek, 7. marca 1980, ob 13.30, na soboto, 8. marca 1980, ob 14.30 v Kulturnem domu na Radišah. Poldnevni nasvet je namenjen vsem slovenskim občinskim odbornikom, ne glede na to, na kateri listi ali stranki so izvoljeni.

Predavatelj dr. Herbert Gassner — pravnik — bo govoril o:

a) izbranih poglavjih splošnega občinskega reda (AGO) in pravni ureditvi za prostorske načrtovanje (Raumplanungsrecht)

b) instrumentih za gospodarsko pospeševanje regij, ki so gospodarsko nerazvite in iz katerih se prebivalstvo izseljuje.

DOM V TINJAH

V petek, 7. 3. 1980, ob 19. uri

FORUM ZA SOCIALNA VPRAŠANJA

„Katoliški socialni nauk — zahteve in aktualnosti"

Predavatelj: ravnatelj dr. Viktor Omelko, Karitas, Celovec

● **VOGRČE**

Farna mladina igra ...

V knjigi „Setev in žetev", ki jo je izdala KKZ, je dokument, fotokopija zapisnika o ustanovitvi „Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva za Vogrče in okolico". Ustanovljeno je bilo 23. februarja leta 1907, po prizadevanju tedanjega pliberškega kaplana g. Ivana Lučovnika. Društvo je živahno delovalo, igralo je pri „Škofu" in imelo bogato knjižnico. Omenimo le nekatere igre: Divji lovec, Sin mrtvega, Turški križ, V tem znamenju boš zmagal, Genovefa, Ubogi samci, Pri kapelici, Matiček se ženi, Dve nevesti, Domen, Počeni prstan, Vrnitev, Begunka itd.

Po zadnji vojni je nekaj let še delovalo, potem pa zamrlo, ker več let ni bilo občnega zbora. S prihodom sedanjega provizorja se je prosvetno delo zopet oživilo in že 22 let deluje v okrilju Farne mladine. Veliko iger je šlo preko odra v župnišču, da je vedno težje dobiti kako novo primerno igro. Vedno manj je tudi mladine in zato igralcev, in še ti so polno zaposleni. Imamo sicer pokopališče za farane, ne pa za prosvetno delo, to mora kljub težavam naprej živeti, delovati, mora še oblikovati duha in srce.

Letos je „Farna mladina" pripravila veseloigro „Izgubljeni in spet najdeni mož". Avtor je neznan, prevedena pa je iz hrvaščine in, kolikor vemo, je na Koroškem še niso uprizorili. Po vsebini je originalna, posrečena, drugačna kot na splošno naše veseloigre. Nekaj posebnega je konec veseloigre, ker je resen, poučen, vzgojen, ko se veseljak, pustolovec, potepuh, ki hoče živeti na stroške drugih, brivec Martin spreobrne in se vrne k ženi. Misel je: grenak je tuji kruh, prisluži si ga sam s poštenim delom. Glavnega „junaka" v slabem smislu, brivca Martina oz. Viljema Golobradca je izvrstno predstavljal „Röhman" Štefej Enzi. Nosil je težo igre. Ta in Maks Prutej, ki je igral trgovca Pavla Kebra, predstavljata staro vogrško garnituro, h kateri se priključujejo mlajši, ki so vsi dobro rešili svoje vloge.

V Vogrčah sta se pred veseloigro oba komika Lojz in Hanzej predstavila v zelo duhovitem prizorčku „Tine in Tone", ki ga je napisal priznani dramatik Jože Vombergar, avtor „Martina Krpana". Izven farne dvorane sta Lojz in Hanzej nastopila kot radio-poročevalca in s svojimi reportažami pripravila Vogrjanom veliko pustnega smeha in veselja.

Farna mladina je igrala 10. februarja dvakrat doma, na pustno nedeljo pa še v Pliberku in Šmihelu, kjer je nadomestila igralsko skupino iz Braslovč, ki je bila napovedana, pa zaradi sedanjih razmer ni mogla priti.

Hvala vsem sodelavcem, ki so s svojimi talenti in žrtvovanim časom prinesli ljudem doma in v Šmihelu in Pliberku poštenega veselja in — dober nauk!

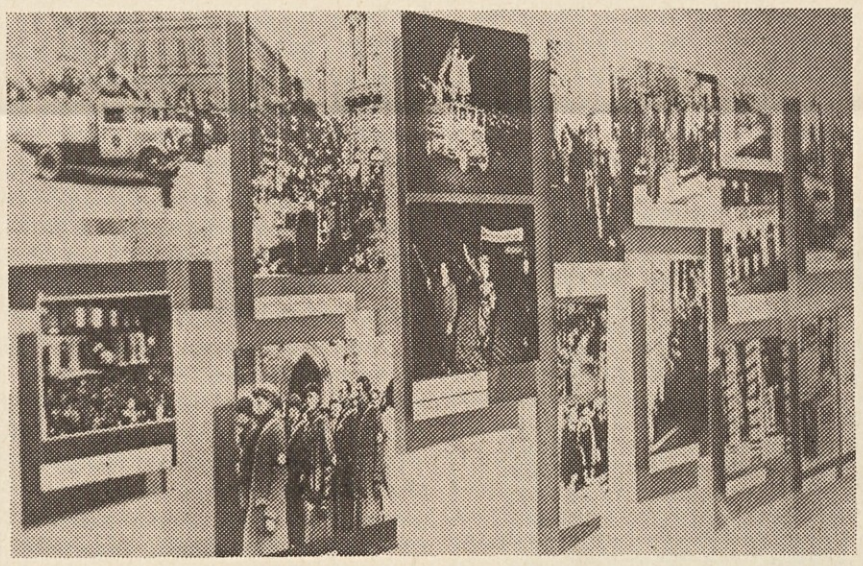

● **CELOVEC**

Zanimiva razstava o Judih

V petek, 22. februarja 1980, so odprli v Celovcu v Mestni hiši (Stadthaus) razstavo „Der gelbe Stern in Österreich" (Rumena zvezda v Avstriji). Razstava kaže razvoj in trpljenje Judov v Avstriji. Odprta bo do 7. marca 1980.

Uvodno predavanje o Judih v Avstriji je imel dr. Kurt Schubert, profesor za judaistiko na Dunaju.

V petek, 29. februarja 1980, bo predvajal Rudolf Nardelli „Dies irae", oratorij, ki ga je skomponiral Poljak Krzysztof Penderecki v spomin žrtvam v Auschwitzu, v sredo, 5. marca, pa bo predaval Jonny Moser z Dunaja o „Političnem antisemitizmu v Avstriji". Prireditvi sta ob 19.30. Ogled razstave iskreno priporočamo!

● **SLOVENJE**

Valentin Kogoj praznoval 75 let

Častni slavljenec v „paradižu slovenske zemlje" Valentin Kogoj, pd. Gradišnikov oče, je pred kratkim, 5. februarja 1980, slavil 75-letnico življenja.

Gradišnikov oče je potomec Užnikove kmetije v Slovenjah, kjer je 26 let gospodaril; nato pa je leta 1956 kupil Gradišnikovo kmetijo ob vznožju cerkve Sv. Heme in Rozalije, kjer zdaj tudi že 24 let urejuje in neguje njemu tako svet in častitljivi kraj, da ga je kar zanimivo poslušat, ko pripoveduje zgodovino tega dela slovenske zemlje. Z ženo Rozalijo, s katero se je poročil leta 1936 in jo pripeljal iz Žitare vasi od pd. Pintarja v sveži gorski zrak globaških Rut, pripravlja vsako leto na njuna godovna leta domačo gostijo za vse prijatelje, znance in sorodnike.

Tako so mu tudi letos prišli voščit za 75. življenjski in godovni jubilej številni sorodniki, prijatelji in sosedje ter tudi globaški župan g. Albert Sadjak.

Marsikatero duhovno rano je moral Gradišnikov oče v teku let preboleti, a končno mu je milost Vsemogočnega dala krono potrpežljivemu hrepenenju!

Voščilom se pridružujeta tudi NT in NSKS!

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

PODLOG

Najpogosteje je bil po izgubi domačih prizadet Podlog, kjer se žalovanje včasih že kar ni pretrgalo. Odhajajoči so našli deloma svoj počitek na povečanem potoškem pokopališču. Tja so spremili meseca marca lanskega leta starega Turnerjevega očeta Blaža Sadneka v lepi starosti 84 let, ki jih je dosegel kljub udeležbi v prvi svetovni vojni in težki nezgodi in težavnem delu ter prevoznika Kristlna Kueschniga s 54 leti. Franc Kainbacher, pd. Krajcarjev, je odšel 19. junija v starosti 70 let in počiva na Suhi.

Starega Gruščanovega očeta Valentina Rudla, starega 82 let, so pa spremili v Potoče. Visoko starost 94 let je dosegla Maria Szabo, roj. Črešnik, doma pri Lipšu v Podlogu, ki počiva na suškem pokopališču. Tu sta našla zadnji počitek tudi rajni Domej — Andrej —, star 76 let in 42 letni gospodar Rebernarjeve kmetije, Adolf Kueschnig, ki je podlegel 8. februarja 1980 težki prometni nesreči. V Potočah počivata 57-letni Mihael Snarič, priseljen iz Vaganca na Hrvatskem in 78-letna Antonija Marija Pals, doma iz Južne Tirolske.

Da bi Podlog docela ne izumrl, je stekla 5. decembra lanskega leta v Spodnjem Podlogu zibelka mali Tanji Szabo.

POTOČE

Tudi v Potočah se je oglašala bela žena in zahtevala štiri žrtve. Dne 3. februarja 1979 je vse zapustil z 80 leti Danielov oče Franc Barth in 22. julija je odšel v večnost bližnja soseda Marija Dobrounig z 69 leti. Njej je sledila v večnost Jožefina Supantschitsch, ki jo bojo številni znanci tostran in onstran meje ohranili kot prijazno gostilničarko v blagem spominu. 30. januarja 1980 je umrl 75-letni Rebenčev Peter Polanc. Dasi ni prinesel iz vojne dobrega zdravja, je vendar dosegel lepo starost 75 let, ker je poznal tajne sile rož in zelišč, ki jih Stvarnik nudi zastonj v svoji veliki lekarni narave in si jih je znal obrnit v prid.

Da bi se nastale vrzeli zadelale, so prinesli tudi tri malčke h krstu, tako nedavno tudi od Kajžlarja Marijo Močnik. Pri Kajžlarju je bil doma nepozabni Dominik Skitek, bogoslovec zadnjega letnika, ki ga je tik pred novo sv. mašo pobrala zahrbtna jetika. Naj bi na njegovo mesto kmalu stopil mladi bogoslovec Jožef Sadnek.

LIBELIČE

V bližnjih Libeličah, kjer mejijo posestva na ozemlje Jugoslavije, je zavladala v nedeljo, 27. januarja, velika žalost. Staro mater Ludmilo Skuk so našli namreč mrtvo v gozdu, kjer se je revica zašla. Domači vejo povedat, da je pokojnica pred kakimi 40 letami našla na istem mestu, kjer je bila sedaj sama najdena, lep kip Matere božje, ki ga je imela vse življenje zelo v časti. Gotovo jo je nebeška Mati bogato nagradila za to dobro delo na drugem svetu.

V Libeličah sta bila lansko leto tudi dva krsta, eden pri Mačiču, ki mu je oče Gerhard Kresnik, pd. Mačič in mati Friderika, roj. Komar iz Čergovič pri Šmihelu.

GRADIČE

v Gradičah je smrt segla dvakrat po mladem življenju. 1. maja 1979 je umrl Heinrik Radocha, pd. Rečnik pri 52 letih in 20. septembra je preminul na posledicah nesreče z motornim kolesom 16-letni Franc Kainbacher, pd. Breznikov.

BEZNICA

Najvišjo lego ima pri nas Beznica, ki sega preko 1000 m nad morjem. Tu je pobrala božja dekla dne 15. septembra staro Kolmicevo mater Heleno pri 84 letih.

KOGELSKA GORA

Na Kogelski gori so imeli en krst pri Pušniku, kjer so dobili malo Elizabeto Maurel in en pogreb, kjer so se poslovili od 72-letnega Lenarta Kropa. Bil je vedno član Mohorjeve družbe.

MOČULA

Podobno se je v Močuli ena izguba Pistotnikove Grete Petrač, umrle marca 1979, številčno nadomestila z zibelko, ki je stekla za malega Gerharda Skubla pri Jancu.

SUHA

Na Suhi sami prevladujejo zadnje mesece krsti, ki so jih našteli štiri, medtem ko so imeli 1. februarja slovo od znanega in priljubljenega virta Alberta Hartla. Tudi on je dosegel lepo starost 75 let. Ko je iskal v bolezni pomoči v Volšpergu, mu zdravniki niso mogli več pomagati.

Potniki, ki pridejo na suško vas, bodo opazili dvojno novost: v bližini občinskega poslopja novoizgrajeni dom mrtvih in obnovljeni Gašperjev križ ob cesti na Suho in mimo Suhe. Ker je bil svojčas pri popravi ceste napoti, ga je cestna uprava dala podreti in ga je lani postavila v prvotni obliki nazaj. Za obnovitev tega kulturnega spomenika, ki je menda najstarejši križ daleč naokoli, gre zahvala cestni upravi in g. mojstru Maček-Komarjevemu ter umetniku od Božjega groba, ki je preskrbel lepo streho za križ. Ko pridejo toplejši dnevi, upajmo, da bo slikar Stefan okrasil križ z lepimi slikami. Naj bi temu zgledu sledili še nadaljnji križi širom župnije!

● **GALICIJA**

Suhčevega Hanza ni več

Dne 21. februarja 1980 je bil v Galiciji pogreb Janeza Božiča, pd. Suhčevega Hanza iz Encelne vasi. Star je bil 74 let.

Rajni je 14. februarja 1942 na lastni koži okusil tisto, nacifašizmu lastno krutost. Kot vojak nemške vojske je bil na dopustu, ko so tega dne izselili Suhčevo družino na Hesselberg v rajh. Celo družino — tudi njega — so proglasili za „volks- und staatsfeindlich", ji odvzeli vse, a kljub temu se je on moral nadalje boriti za „nemško domovino".

Pozneje so ga ujeli Angleži, ga predali novi jugoslovanski vladi in sam se je nato pridružil partizanom.

Ko je bil v penzionu, je še opravljal razna pintarska dela kot popravljanje škafov, sodov, delal je mevtre in tu in tam še kako brezovo metlo. Tako si je k borni renti še nekaj zraven prislužil.

V bolezni so mu domači vzorno stregli. Mnogo faranov se je poslovilo od njega, ki je znal na posebno svojstven način krajšati čas in si pridobivati srca. Naj mu bo domača zemlja lahka!

● **BILČOVS**

Kmalu drug za drugim sta umrla Mojca Mößlacher iz Bilčovsa in Franc Bister, pd. Matjak na Moščenici. Rajna Mojca Mößlacher je dolga leta molila v cerkvi naprej, stanovala je v mežnariji.

Rajni Matjak je umrl mnogo prezgodaj za zahrbtno boleznijo.

Pogreb je bil danes, v četrtek, v Bilčovsu. Daljše poročilo bomo objavili prihodnjič.

Naj oba počivata v miru. Svojcem in sorodnikom iskreno sožalje!

In memoriam dr. Francu Sušniku

Ko je obhajal pokojni dr. Franc Sušnik 14. novembra 1978 svojo osemdesetletnico, so ga na Prevaljah obiskali tudi številni prijatelji iz Koroške tostran državne meje. Med prijatelji, ki so ga obiskali in mu želeli vse najboljše pa še mnogo let, je bil tudi pokojni ravnatelj celovške Slovenske gimnazije dr. Joško Tischler.

Bila sta silaka oba, Sušnik in Tischler. Iskreno prijateljstvo ju je družilo že iz mladih let. Oba sta morala kruto trpeti zaradi zvestobe slovenskemu narodu, zaradi zvestobe rodni Koroški. V dobi nacizma sta morala oba zapustiti dom. Dr. Tischler je moral v Bregenz, dr. Sušnik je najprej delal v okviru OF, nato pa je moral skozi pekel celovških gestapovskih zaporov in dachauskega kaceta.

Oba sta orala kulturno ledino med svojimi ljudmi, Sušnik kot oče gimnazije na Ravnah, Tischler kot oče Slovenske gimnazije v Celovcu. Iskreno prijateljstvo med tema dvema gimnazijama je tudi oporoka njunih očetov.

23. januarja lani nas je zapustil dr. Joško Tischler, 21. februarja letos pa je omahnil silak dr. Franc Sušnik. Žalost je zajela celo slovensko javnost, predvsem pa Korošce.

V soboto, 23. februarja, bil je sončen zimski dan, so se Slovenci poslovili od človeka, ki je do zadnjega nesebično delal za svojo skupnost. Pri žalni seji v Titovem domu na Ravnah, se je poslovil ravnatelj ravenske gimnazije Tone Golčer v imenu družbenih ustanov svojega kraja. Za Krščansko kulturno zvezo se je zahvalil rajnemu predsednik Lovro Kaselj. (Izvleček iz govora objavljamo posebej).

Krsta z zemeljskimi ostanki dr. Sušnika je ležala v Študijski knjižnici, ki jo je pokojni ustanovil, na tistem mestu, kjer je bila v prvih povojnih letih gimnazija.

K večnemu počitku so položili dr. Sušnika pri sveti Barbari. Pogrebne obrede je opravil mariborski škof Vekoslav Grmič. Bil je Sušnikov učenec v mariborski gimnaziji. Ob odprtem grobu se je poslovil od velikega Korošca tudi ravnatelj Slovenske gimnazije v Celovcu dr. Reginald Vospernik. V svojem nagovoru (izvleček objavljamo posebej) se je spomnil tistih prvih julijskih dni leta 1963, ko so bile prva postaja maturitetnega potovanja prvih maturantov ravno Ravne. „Naš tudi že pokojni dr. Joško Tischler in dr. Franc Sušnik sta si segla v roke in se objela, nam mladim in mlajšim pa so stopile solze v oči. Sušnik in Tischler sta bila tovariša že v gimnazijskih letih v Celovcu, zasramovanca in prav zaradi tega utrjena in trdna. Ravenska mladina, ki ji je bil pokojni pravi oče, je pozdravila nas, maturante in profesorje iz Celovca. Že tedaj se mi je zdel dr. Sušnik kot živ spomenik kot silak sredi mladega vrvenja in navdušenja. In še leta 1978, ob svoji 80-letnici, ko se mu je hvaležno poklonila vsa slovenska kulturna javnost, je dr. Sušnik zaželel našim maturantom:

Ob njegovi 80-letnici s predsednikom KKZ

Zori, zori mladi rod koroški. Zori za maturo življenja!"

Dr. Franc Sušnik je dozorel v življenjskem boju za obstoj in kulturni razvoj slovenskega naroda, kot učitelj, kot pisatelj, kot javni delavec. Nastala je globoka vrzel. Vsi ga bomo pogrešali, prijatelji koroški in iz cele Slovenije. Naj počiva v miru ob svoji ženi pod varstvom kralja Matjaža in Uršlje gore. Sinovom in svojcem iskreno sožalje.

Slava njegovemu spominu!

2. pohod na Arihovo peč

Izredno dobra udeležba je presenetila letos celo nadebudnega predsednika Slovenskega planinskega društva Luba Urbajsa. SPD je organiziralo letos drugič v sodelovanju s Slovensko športno zvezo (predsednik Danilo Prušnik) pohod na Arihovo peč nad Šentjakobom. Udeležba — kot rečeno — presenetljiva, vremenske prilike kot si jih želi vsak organizator. Centralna športna prireditev preteklega konca tedna je bila razdeljena na dva dela, na pohod iz Svaten na Bleščečo planino in na tek na dolgo progo pri Polancu. Tek je bil razdeljen na 6 skupin, najboljši dneva je postal Srečko Trpin z Jesenic. Med pohodom sta bili programirani dve komemoraciji žrtvam nacizma, ki so padli pod Arihovo pečjo.

Med udeleženci, ki so bili stari od 4 do skoraj 80 let, smo videli tudi Lajka Milisavljeviča, dirigenta pevskega zbora SPD „Rož" in prvega Tischlerjevega nagrajenca, ki je poleg teka na dolgo progo z vso silo tudi premagal Arihovo peč. Brez dvoma, uspela prireditev.

Otroci v Tinjah

Tinje so organizirale srečanje otrok. O srečanju nam je poslala mlada Andrea Sturm ta dopis: V nedeljo, 10. februarja 1980, smo se zbrali v Domu v Tinjah, da bi skupno peli in se igrali. Bilo nas je štirideset otrok. Prišli smo iz Zilje, Roža in Podjune. Prvi dan smo se predstavili in povedali, zakaj smo prišli v Tinje. Veliko smo peli. Vodili so nas sestra Lucija, Marija Kuchling, Marica Kušej ter Stanko Polzer. Zvečer nam je povedala Marica pripovedko o strahovih. Bilo je zelo zanimivo. Peli smo slovenske pesmi in igrali tudi na instrumente. Naredili smo pa tudi tekmo. Nekateri so leteli po krajši poti in zato niso dobili nagrade. Zmagovalec je pa dobil limonado. Včasih smo šli po kosilu na sprehod, največ smo se pa kepali. Popoldan nam je pokazal Martin Pandel film „Pastirci".

Povedali so nam tudi zgodbe. Veliko smo plesali, tako, da smo zvečer kar padali zmučeni v posteljo ter kmalu zaspali. V torek smo pripravili pesmi in prošnje za mašo, ki jo je maševal gospod Hanzej Dersula. Zvečer smo se predstavili s „Pokaži, kaj znaš". Vsi, ki so hoteli nastopiti, so se lahko še malo pripravljali. Igrali so smešne igre in igrali z različnimi instrumenti. Zadnji dan smo si ogledali še nemški film „Sneženi mož za Afriko" (Der Schneemann für Afrika). Kmalu nato so prišli starši po nas in nas odpeljali domov.

Andrea Sturm

Franc Sadolšek p. d. Mikej umrl

V četrtek, 21. februarja 1980, so položili v Železni Kapli k večnemu počitku Franca Sadolška, pd. Mikeja iz Lobnika. Umrl je v mladosti 38 let za posledicami zahrbtne bolezni. Bil je razgledan, napreden kmet, prosvetar, občinski odbornik in zadružnik. Pogrešali ga bojo vsi prijatelji, saj je bil zaradi svojega vedrega in trdnega značaja izredno priljubljen in ugleden.

Pogrebne obrede sta opravila župnik Štefan Messner in Poldej Zunder, domači pevci pa so se z žalostinkami poslovili od dolgoletnega vnetega sodelavca.

Naj se rajni Mikej odpočije v večnem miru!

Ženi, otrokoma in vsem sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

DOM v TINJAH

POZOR: SPREMEMBA TERMINA!

DNEVI SREČANJA DIJAKOV 5., 6. in 7. razred NAMESTO 1. do 3. šele 22. do 24. 3. 1980.

Od petka, 29. 2. 1980, ob 18. uri do nedelje, 2. 3. 1980, ob 13. uri

DNEVI DUHOVNE OBNOVE ZA MOŽE IN NEPOROČENE STAREJŠE FANTE

„Kristus je poklical za svoje apostole može"

Voditelj: P. Pavel Berden

V soboto, 1. 3. 1980, od 14. do 17. ure

TEČAJ ZA SADJARJE IN KMETE

„Vzgoja in nega sadnega drevja" Sajenje, obrezovanje, gnojenje, škropljenje, obiranje, sorte — zlasti jablan

Predavatelj: inž. Valentin Benedičič

Od sobote, 22. 3. 1980, ob 15. uri do ponedeljka, 24. 3. 1980, ob 7. uri

DNEVI SREČANJA IN DUHOVNE OBNOVE ZA FANTE

med 15. in 17. letom, za dijake srednjih šol iz 5., 6. in 7. razreda

Predavatelj: kpl. Jurij Buch

V ponedeljek, 3. 3. 1980, ob 17.30

JEZIKOVNI TEČAJ:

„Slovenščina za začetnike"

Voditelji:

v Celovcu: učitelj Franc Krištof

v Tinjah: ravnatelj Mirko Srienc

V sredo, 5. 3. 1980, od 14. do 17. ure

TEČAJ ZA GOSPODINJE IN KMETICE, ZA PRIJATELJE VRTA IN ROŽ

„Hišni vrt danes"

Beseda o urejanju vrta

Izbor rastlin za hišni vrt

Lončnice za hišo, okna in balkone

Vrtnice — kraljice vrtov (spoznavanje, saditev, oskrba)

Pomladanska dela v hišnem vrtu

Predavatelj: dipl. inž. hort, spec. Jože Strgar

V torek, 4. 3. 1980, od 14. do 18. ure

INTENZIVNI TEČAJ SLOVENŠČINE

Voditelji: sr. dr. Mihaela Klun in žpk. Lovro Kaselj

V četrtek, 6. 3. 1980, od 13. do 21. ure

DELAMO STENSKE ZVEZDE velike in majhne

Voditeljica: sr. Lucija

MI ZA VAS

PIŠE MIHA ZABLATNIK

Kaj vzamem s sabo v ordinacijo?

Znano je, da je veliko zdravnikov preobremenjenih. Precej dela pa lahko zdravniku olajšamo, če takoj prinesemo s sabo vse potrebne podlage v ordinacijo (rentgen-slike, teste laborjev, idr.).

KMETJE

Kmečki pacienti, ki kot znano, nimajo bolniškega lista, se naj izkažejo kot zavarovani, upokojenci ali člani družine. Tisti, ki so zavarovani pri ustanovi za socialno zavarovanje kmetov, naj v ta namen predložijo pred začetkom zdravljenja zadnji predpis prispevka, upokojenci pa potrdilo pokojnine. To priporočamo tudi pri tistih zdravnikih, ki (še) nimajo pogodbe z zavodom za socialno zavarovanje kmetov, kakor tudi pri zobozdravnikih.

OKREVANJE

Prav tako velja isto, če hočemo preko domačega ali drugega zdravnika (Facharzt) zaprositi za zdravljenje v zdraviliščih (Kur-, Genesungs-, Erholungsaufenthalt). Tu je važno, da preskrbimo najprej potrebne formularje na občini in jih na sprednji strani sami izpolnimo. Nismo namreč upravičeni, da zahtevamo od zdravnika, da izpolni tudi ne-medicinski del formularja. Pa tudi, če zaprosimo za svoje otroke, da bi se udeležili morsko-klimatskih bivanj ali otroških letovanj, koristi, če imamo potrebne prošnje že pripravljene. Ker mora zdravnik pri morsko-klimatskih bivanjih zabeležiti vsa cepljenja, se priporoča, da predložimo ustrezna potrdila (izkaznico za cepljenje, zdravstveno knjižico). Pacient si tako prihrani nepotrebno letanje sem in tja, znebi se čakanja in včasih tudi stroškov.

*

Od 12. do 15. marca 1980 bo **prodajna razstava** Mlekarne Velikovec. Strankam iz gastronomije sta namenjena 13. in 14. marec. V sredo, 12. marca bo ogled živine (Fleckvieh), kjer bo razstavljenih 60 zelo lepih krav. V soboto, 15. marca, bo tekmovanje v spretnosti s traktorjem, kjer čakajo zanimive nagrade. Člani Mlekarne imajo pri nakupu iste ugodnosti kot trgovci.

DR. HELGA GLUŠIČ:

Cirilu Kosmaču v slovo

Ko kdo odhaja, govorimo o njem in se ga spominjamo. Preglasiti moramo bolečo tišino.

Toliko besed bi še želeli spregovoriti z njim, na toliko vprašanj bi želeli slišati njegov odgovor, toliko bi mu še morali povedati. Trenutek, ki vse bolj postaja preteklost, nam dopušča le to, da poskušamo videti osebnost odhajajočega in njegovo umetniško ustvarjanje.

Osebnost in delo Cirila Kosmača je najprej oblikovala njegova domača pokrajina: ostra, dramatično razgibana in romantično lepa dolina reke Idrijce; oblikovalo ga je duhovno, zgodovinsko in kulturno izročilo Tolminske in ne nazadnje ga je oblikoval čas fašističnega nasilja v Slovenskem Primorju, ob katerem je njegov prvi življenjski spopad postal tudi njegova prva literarna snov.

Svoboden popotnik, plemenit in rahločuten samorastnik, pesnik v čustvenem zanosu in mislec v opazovanju človekove etične razdvojenosti, to je Ciril Kosmač, kakršen si je izbral za svoje skorajda edino literarno prizorišče svojo domačo dolino.

Mozaik temeljnih prvin sveta in življenja se mu je razgrnil skozi mladeniško dobo in se v vsem njegovem ustvarjalnem razvoju rojeval v umetniški besedi kot iskrivo pripovedno gibanje: boj gosenice in zelenega lista, ki se osvobodi s pomočjo viharja; zgodba o sanjskih načrtih, da bi domačo njivo posejal s pšenico, za katero Žef Obrekar žrtvuje vse; zgodba o ponosnem Očku Orlu, ki ne pozna poraza; podoba nedolžnega velikana Matica, ki neprestano strga palico, da bi postala na obeh koncih povsem enaka, kar mu seveda nikdar ne uspe in mora znova in znova začeti svoje brezciljno a smiselno opravilo; Kadetkina ljubezenska zgodba, ki vodi skozi lepoto bolečine in domovinskega zanosa; Temnikarjeva pot v boj, v katerem etična moč premaga nepremagljivo, starčevsko nemoč, dvom, strah in smrt. In nazadnje norček Tantadruj, najnenavadnejša oseba v slovenski književnosti, išče srečo v smrti in je ne najde.

Čeprav Ciril Kosmač ni naklonjen sistemom niti v življenju niti v literarnem ustvarjanju, takšnim namreč, ki bi hoteli ovirati zanos njegovega svobodnega, zdaj razčlenjujočega in naslednji trenutek sanjajočega duha, je v svojem pripovedovanju sledil nezgrešljivemu čutu za ubranost zvoka ter za pomensko težo in za razporeditev besede. Radoživa vibracija in skoraj presenetljivo pravilna beseda na svojem edino mogočem mestu: to je Kosmačev naravni pripovedni sistem.

Skladnost njegovega jezika ni mehanična, ker Kosmač tako v svojih sodbah kot v izoblikovanosti stavkov in celih besedil pusti prostor tudi za nedorečenost.

Njegova pripoved vznemirja, ker je ne veže sistem načel in trditev, ampak odkrit čustveni odziv pa tudi rodove stara modrost v življenju in o njegovi temeljni vrednosti: obvladovanju svoje čustvene in etične podobe.

Kosmačeva modrost je tudi njegov humor. Nasmeh in posmeh, če je treba, dobrohoten in razposajen, zagoneten v Tantadruju in liričen, kot vsa možata nežnost njegovega opazovanja ljudi, pri čemer je na strani rahločutnih in etično močnih.

Zavedamo se dragocenosti Kosmačevega umetniškega dela, s katerim se uvršča v vrh slovenske in jugoslovanske pripovedne proze. Njegova umetniška beseda je zakladnica slovenskega jezika. V njegovem delu se je zgostila modrost v jasnem sporočilu, ki je pretresljivo zaradi svoje preproste resničnosti in zaradi svoje lepote.

Kosmačevo jezikovno mojstrstvo v novelistiki in v mnogih prevodih je in bo izvir in zgled; njegov življenjski optimizem in njegov dinamični, fantovsko igrivi duh pa široko odpira pot k nam samim.

Kosmačeve neposredno, nenapisane pripovedi pa ni več. Pripovedovalec v njem ni nikdar miroval. Ne bo več mogoče strmé, in pričakovaje in nad vse pozorno slediti njegovi besedi, spremljani s pomenljivo dvignjenimi obrvmi, z živahnimi zamahi rok in tudi z mladeniškim korakom. Živa beseda Cirila Kosmača je razsipala bogastvo in iskrivost njegovega duha. Obstala je v trenutku, ki vse bolj postaja preteklost.

Zategli krik človeštva je v umetnikovi zavesti sicer zledenel, Kosmačeva življenjska moč pa z igrivo, otroško varujočo željo hrepeni po zvezdnem utrinku, ob katerem si nekaj vroče zaželi, ter postane ena izmed njegovih literarnih oseb, resnobno salutira z okamenelo desnico in reče: „Božornoboserna“, se za slovo pogovori s soncem, ki zahaja za Krnom, postane jata svetlosivih golobov, ki v loku vzletijo ali pa veselo poskoči kot Tantadruj in si zapoje pesmico:

Na nebu je sonce
na zemljici mraz...
nabiram jaz zvonce
in vsi so za vas...

ZA TISKOVNI SKLAD SO DAROVALI:

Nežka Kert, Nonča vas	100.—
Marija Buchwald, Nonča vas	50.—
Maks Piko, Vidra vas	20.—
N. N., Vidra vas	50.—
Terezija Kužnik, Vidra vas	20.—
Doroteja Randev, Dob	50.—
Ludvig Krasnik, Dob	50.—
Jožef Možina, Dob	50.—
Lorenc Kert, Dob	50.—
Lenart Kert, Gradiče	50.—
Ciril Opetnik, Dob	20.—
Franc Sumnič, Dob	20.—
Andrej Milavec, Brege	20.—
N. N., Brege	50.—
Justina Račnik, Brege	50.—
Marko Trampuš, Dob	100.—
Aleks Lutnik, Blato	20.—
Andrej Kumer, Blato	20.—
Mirko Kumer, Blato	50.—
N. N., Blato	20.—
Lenart Katz, Blato	50.—
Elizabeta Žagar, Blato	50.—

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 200.— din, za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Florian Sablatschan. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

LOVRO KASELJ:

Stojimo pred krsto sina koroške zemlje

Žalostni, hvaležni in z globokim spoštovanjem stojimo pred krsto dr. Franca Sušnika, velikega rojaka, sina koroške zemlje. Častitljiva osebnost tega edinstvenega človeka nam je bila ves čas vzor rodoljuba, ki mu je skozi celo dolgo življenje neugasljivo gorelo srce ne le za deželo pod Uršljo goro, temveč enako tudi za našo Zilj o, Rož in Podjuno. Saj je tem našim dolinam posvetil eno svojih poslednjih ljubeznivih izpovedi, ko je za uvod Zadnikarjevi knjigi o koroških cerkvah zapisal: „To ljubo Koroško ima vsak Slovenec rad. Prelepa je ta dežela, Rož, Podjuna, Zila, božje prgišče lepote, naj se je oči napijejo za dobroto srca.“

Z zanosom se je zavedal, da je Korošec, kajti, tako je dejal, „ob rojstvu pisane slovenske besede je bila Koroška.“

Z grenkobo je trpel zapostavljanje svojih in naših prednikov domače govorice po tujem knezu in gospodu, ki sta zaničljivo govorila: „Paver, jaz tvoje šprahe ne zastopim.“

Z velikim spoštovanjem je mislil, govoril in pisal o vseh tistih možeh, ki so ljubljeni slovenski jezik gojili in mu utirali pot do književnosti.

Z ganljivo zvestobo in doslednostjo je ljubil in v vseh svojih spisih uporabljal bogati domači besedni zaklad in ga s tem ohranjal ter otemal pozabi. Nam, ki živimo onkraj Šentanela, je s srčno vnemo pomagal reševati in ohranjevati našo besedo na razne načine, zlasti pa kot duša potujoče knjižnice. O ljudeh, živečih na koroški zemlji to- in onstran državne meje, je v svojih „Koroških zapisih“ dejal, da so „ko lesovi“. Pa je on sam bil tak človek ko drevo iz teh lesov, ko drevo v viharju, trden, kremenit, neomajen, značajen, prekaljen v trdoti uboštva v letih šolanja in študija, v ognju trpljenja v letih nemške okupacije, v obilnem delu in skrbeh v letih gradnje nove domovine ter kulturnih in vzgojnih ustanov v njej.

REGINALD VOSPERNIK:

Učil nas je vere v lepši jutri

„V imenu tiste Koroške ob Zilji in Dravi, ki jo je pokojni neizmerno ljubil kot svojo, kot našo skupno domovino.“

Dr. Sušnik nas je učil s svojim možatim vzorom ljubezni, domačijskega čustva, vere v lepši jutrišnji dan. Koroškemu akademskemu oktetu je 1960 zapisal v koncertno knjižico med drugim tole:

„Podjuna in Rož in Zilja, sanjave dobrave in tihe vasi. Nekje je v človeku srce. Mati in prve ljubezni povzetje.“

In prav to blago koroško srce je prenehalo biti. Na Koroškem onstran meje nas je ta vest prav tako pretresla kot vaše kraje pod Uršljo goro, kjer je pokojni oral kulturno ledino. Med nami je nastala globoka vrzel, kajti pokojnik je zdaleka preko pokrajinskih meja učil vso slovensko javnost, kaj je koroško domoljubje, kaj je tiha in globoka kulturnost, kaj je človeškost. V imenu te Koroške in zlasti v imenu celovške Slovenske gimnazije prinašam zadnje pozdrave in občutke sožalja vam vsem, sorodnikom, bivšim gimnazijcem, kulturnikom, javnim delavcem. Dr. Sušnika blagi duh pa bo živel naprej tudi pri nas Slovencih onstran meje.

Valentin Polanšek 51

Križ s križi

Babica Helena je s hčerjo in vnukom ždela vsa zbegana v svojem novem bivališču v Prisoju. Odmolila je vse, kar je znala, ni se umirila, odkar je včeraj zjutraj treščila grozna novica nad njo, da so stari oče Florijan, brat Johan in svakinja Angela na tako grozen način prišli ob življenje. Trije mrliči naenkrat! se je zgražala pobožna ženska.

Trije mrliči in niti mrtvaškega odra ni! Nobenih mrtvaških prtov in slik in sveč in nobenih sosedov in sorodnikov, ki bi prihajali kropit rajne.

S hčerjo sta se sicer oblekli v črno, a vse je bilo tako neznansko nevsakdanje, kaj takega še ne pomni nihče v teh krajih, da bi žalovali za mrliči, ki so v tolikem številu našli strašansko smrt.

Helena je na veliko prebirala knjige in veliko je vedela iz preteklosti Sosednja, Prisoja, trga in bližnje okolice, pa še od drugod, kamor je imela zveze s prijateljicami od romarskih poti ali z daljnjih sorodstvenih vezi. Nikjer pa ni znan tako krut smrtni slučaj. Nezgode so se že dogajale. Seveda tudi pretresljive. Kakor pred davnimi leti v Hrevljevi planini, ko je gromska strela ubila 4 hlapce, ki so neprevidno zapičili sekire v deblo strešnice (košate planinske smreke) in za poldne polegli pod drevo. Čudno je moralo biti, taki mladi fantje, pa na vsem lepem mrtvi! Gromska strela je nevarna. To so že stari ljudje tudi zatrjevali. Potem avtomobilska nesreča tik po svetovni vojni zunaj pred Tabrami, ko je vozilo strmoglavilo v Belo in je poleg drugih zalo mlado dekle našlo smrt. Vedenikovo gospodično sem še poznala. In pred prvo svetovno vojno se je v Prisoju Ježljev človek skidal v jamo, kjer so apno gasili. Grozna smrt! In dalje Zlečičev fant, ki je prišel pod seneni voz in ga je do smrti zmečkalo. Pa še dva moška v Prisoju, ki sta samomorilsko končala. In v Sosednju je pretresla pred osmimi leti Mostničarkina smrt vso okolico, govorice so šle od nezgode do namernega uboja.

A vsi smrtni slučaji niso bili tako grozni kot sedaj z očetom, bratom in s svakinjo. Babica Helena je telesno čutila, kako ubijalsko uničuje zakleti sovražnik Slovence. Brezobzirno, pa naj je kruljavi starec ali betežna ženska, ki ima kopico otrok okoli sebe, enoletnega sina in dvoletno hčerko kot najmlajše, najstarejšega sina pa pri arbajcdinstu.

In koliko je babica Helena že v svojem nad petdesetletnem življenju pregarala in prežebrala! Tudi za srečno zadnjo uro vsakega sorodnika in prijatelja, dobrotnika in za svojo lastno! Zdaj pa jo je pekoče rezalo v srcu: Vsak dan je lahko vsak od nas na vrsti! Vsakega od nas lahko ustrelijo kot one! Vsak čas! In nobene rešitve ni. Ni drugega kot Bogu se priporočiti in prvim mučencem, ki so brez strahu dali življenje za krščanstvo, ki so zavrnili vsak pobeg, ki so pričakovali kruti uboj!

Za krščanstvo? Zamotalo se ji je.

Mar vojaki in policisti in žandarji niso verni? Seveda niso. Pa če so prestopili v tisto ‚hitlersko vero‘, da so ‚gotglojbik‘ ali kakor se že reče — vendar ubijanje starca in matere ni zapoved take ‚nove vere‘?

Preprosta kmečka hči, kakršna je bila babica Helena, samouk, je vedno bolj verjela, da pač Nemci hočejo koroške Slovence iztrebiti, po kacetih, na domovih in v partizanih.

Gre samo za slovensko življenje, za preživetje! Preživeti moramo to strašansko vojno! To zatrjujejo tudi partizani. In premagati najhujšega sovražnika Slovencev.

Vsi se moramo boriti! je dejal zadnjič neki komisar, ki je na novo prišel z veliko skupino, ki ji pravijo bataljon. Kako se naj ona bori? Pomagala jim bo, kar je v njenih močeh. To že. Seveda. In žebrala bo tudi za partizane. Glasno tega ni rekla komisarju. Veliko pa ni manjkalo. Bil pa je prijazen človek. In ni ničesar rekel čez vero.

(Dalje prihodnjič)

KMETIJSKO-GOSPODINJSKA STROKOVNA ŠOLA S PRAVICO JAVNOSTI V ŠT. RUPERTU PRI VELIKOVCU

sporoča staršem in dekletom, ki se odločajo za nadaljnje šolanje, da sprejema za šolsko leto 1980/81 učenke v

Kmetijsko-gospodinjsko strokovno šolo

Na šoli se poučuje v obeh deželnih jezikih. Ta šola velja tudi za 9. šolsko leto (politehnični letnik).

NAMEN ŠOLE

je, učenkam poglobiti splošno izobrazbo dosedanjega šolanja; Usposobiti jih za samostojno vodstvo gospodinjstva, tudi kmečkega. Posebno važnost se polaga na spretnost v kuhanju, šivanju, gospodinjstvu in vzgoji v družini.

POGOJ ZA SPREJEM

je dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika.

V slučaju, da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.
V danih pogojih dobijo učenke državno podporo!

9100 Völkermarkt, Klosterstraße 2, tel. 0 42 32 / 796
ZA ŠOLO SE LAHKO PRIJAVITE ŽE SEDAJ!
Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole!

FS KRITIKA

FLORIJAN SABLATSCHAN

Šola demokracije

„Mala čajna hiša" je bil naslov filma, ki ga je televizija predvajala v nedeljo zvečer. Film na izredno duhovit način prikazuje poskus ameriških zasedbenih vojakov na Japonskem, prepričati domačine o boljših vrednotah Amerikancev; uspeh ali neuspeh sta bila prepuščena slučaju. Predvsem je ugajala samo persiflaža zmagovitih amerikancev, ki so hoteli „primitivne" Japonce naučiti prave demokracije, a Japonci tega niso razumeli. „Naučil bom te ljudi demokracije, pa če bom moral pustiti vse postreliti!" je bil izrek ameriškega oficirja, ki je — prepričan ali resigniran — iskal odgovor na številna odprta vprašanja, katerim ni bil kos, izključno v instrukcijah Pentagona iz domovine. Izredno posrečeno je bilo prikazano, kako se Amerikanec sploh ne zna vživeti v domačina, da meri le po lastnih čevljih.

Kljub smehu brez premora je bilo izpovedanih mnogo bridkih resnic. Prepričanje o edini zveličavnosti lastnega prepričanja in pravilnosti lastnih navad je na eni strani bilo mnogokrat usodno tudi za Amerikance same — tudi po japonski zasedbi. Paralele pa so bile vidne tudi za marsikaterega od nas in nas je film napravil prizadete.

*

Narodni svet koroških Slovencev je glede političnega poročanja v slovenskih oddajah ORF-a naglasil na celovškega intendanta Ernsta Willnerja pismo. Neposredni povod: obisk NSKS pri parlamentarnih strankah: „. . . Ker je šlo za pogovore, ki presegajo informativno vrednost običajnih nastopnih obiskov, sta tisk in radio posvetila temu dogodku tudi ustrezno pozornost. Posebno aktualno službo koroškega studia je z vso odgovornostjo sledila pogovorom in o njih obveščala koroško javnost.

Pogrešali pa smo ustrezno in odgovorno poročanje slovenskega oddelka, ki, kot na žalost opažamo, važnih političnih dogodkov ne registrira. Mislimo tudi, da popačena vest, kot jo je objavil Vaš urednik slovenskih oddaj v petek, 22. 2. 1980, resno ogroža vzdušje pogovorov s parlamentarnimi strankami.

Nerazumljivo se nam tudi zdi opuščanje stališča KEL k 10. oktobru, ki jo je sicer prinesla aktualna služba, pogrešali pa smo vest v slovenskih oddajah. Sporočilo je najmanj toliko važno za slovensko narodno skupnost kot za nemškogovorečo večino."

NSKS domneva, da gre očitno za določen sistem pri poročanju in prosi intendanta za razgovor o tem vprašanju.

od nedelje, 2. marca — do sobote, 8. marca

TV LJUBLJANA

AVSTRIJA 1

NEDELJA, 2. marca: 11.00 Predakt — 11.15 ORF-stereo-koncert — 12.20 Zakaj kristjani verujejo (9) — 15.35 Tarzan in črni demon — 16.45 Slap — 17.05 Bolek in Lolek — 17.15 Čebela Maja — 17.40 Za lahko noč — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Zmenek s človekom in živali — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Kronanje Poppeje, opera — 23.00 Poročila.

PONEDELJEK, 3. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Zakaj kristjani verujejo (9) — 10.00 Šolska TV — 10.30 Artisti — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Lassie — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pripovedke o konjih — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Rumpole, zagovornik v kazenskih stvareh — 21.55 Večerni šport.

TOREK, 4. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Tarzan in črni demon — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Fay — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 „Teleobjektiv" — 21.00 Videoteka: Poziv — 22.20 Dobrotnik.

SREDA, 5. marca: 9.00 Oddaja z mišjo — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska TV: Kaj je racionalizacija? — 10.30 Zadnji vročih ljubiteljev — 17.00 Čudežno zrcalo — 17.25 Redči avtobus — 17.55 Za lahko noč — 18.00 To je ostalo od dvojnega orla — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Nenadoma sam — 21.30 Šport.

ČETRTEK, 6. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Francoščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Deklice v luči pred odrom — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Don in Peter — 17.30 Pet prijateljev — 17.55 Za lahko noč — 18.00 TV kuhinja — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Jane Eyre — neka ženska se bori za svojo srečo — 22.00 Večerni šport.

PETEK, 7. marca: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV: Barok — 10.30 TV kuhinja — 10.55 Klub seniorjev — 11.35 Stari čoln — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Heidi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Muppetšov — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Derrick — 21.20 Kurt Weill v Ameriki — 22.10 Šport — 22.20 Večerni študio.

SOBOTA, 8. marca: 14.25 Poročila iz Parlamenta — 15.25 Zarewitsch — opera — 17.00 Kdo brklja z nami? — 17.30 Pirati na obali — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dva x sedem — 18.25 Heinz Conrads ob sobotah — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Juke-box — 21.50 Šport — 22.10 Teletreff — 22.55 Poročila.

2

NEDELJA, 2. marca: 16.00 Poldark (1) — 16.50 Pastoralna simfonija — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Zadnji vročih ljubiteljev — 21.50 Šport — 22.05 Columbo.

PONEDELJEK, 3. marca: 18.00 Angleščina — 18.30 Jutrišnji mojstri — 19.00 Aktivna izobrazba — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Poldark (2) — 21.05 Orel in kače — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Hollywood pred sodiščem.

TOREK, 4. marca: 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Ykon pasaža — 19.15 Nova — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kviz, rdečo-belo-rdečo — 21.03 En večer pred čarovnim krogom — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

SREDA, 5. marca: 16.45 Vprašalna ura — iz Parlamenta — 18.00 Francoščina — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Cafe Central — 21.00 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Vrnitev mornarja.

ČETRTEK, 6. marca: 16.45 Vprašalna ura — iz Parlamenta — 18.00 Ruščina — 18.30 Poti k umetnosti — 19.15 Galerija — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Navkrižno zaslišavanje — 21.15 Sarkelj — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

PETEK, 7. marca: 17.30 Šolska TV: Neznano sosedstvo — 18.00 Zakaj kristjani verujejo — 18.30 Orientacija — 19.00 Vi želite — mi zaigramo — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Portret — 21.00 Vhod od zadaj (1) — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Mandarin, blazni mušketir.

SOBOTA, 8. marca: 17.00 Obale zločincev — 17.50 Tiralnica — 18.00 Dva x sedem — 18.25 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Slučaj za ljudskega odvetnika? — 20.15 Dobrotnik — 21.45 Vprašanja kristjana — 21.50 Brez, da bi vedel nekaj o njeni osebi.

Darujte za zvon pri Sv. Hemi!

Posojilnica Globasnica konto 4312.842

RADIO CELOVEC — SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA: 2. marca:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 3. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Šport — Iz ljudstva za ljudstvo.

TOREK, 4. marca:

09.30—10.00 Land an der Drau — dežela ob Dravi — 14.10—15.00 Koroški obzornik — Otroci, poslušajte! (M. Kitek: O gozdni vili Silvani) — Skladbice za deco.

SREDA, 5. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Veseli val.

ČETRTEK, 6. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Glasbeni mojstri — 100-letnica rojstva literarnega zgodovinarja Ivana Grafenauerja.

PETEK, 7. marca:

09.15—09.30 R. Vouk: Tehnični pripomočki doma (šolska radijska oddaja za šolarje od 1. do 5. šolske stopnje) — 14.10—15.00 Koroški obzornik — Iz kulturnega življenja: Koroški kulturni dnevi.

SOBOTA, 8. marca:

09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

LJUBLJANA 1

NEDELJA, 2. marca: 9.20 Poročila — 9.25 Za nedeljsko dobro jutro: Oktet Jelovica — 9.55 Dokumentarni film — 10.50 Disneyev svet — 11.55 Mozaik — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Vroči veter — 21.00 Fes — 21.30 V znamenju — 21.55 Glasbeni album — 22.10 Športni pregled.

PONEDELJEK, 3. marca: 8.55 do 16.00 TV v šoli — 17.25 Poročila — 17.30 Vrtec na obisku: Miličnik, otroci in . . . — 17.45 Mala čudesa velike prirode — 18.00 Rehabilitacija operiranih revmatikov, pot po onkološkem inštitutu — 18.30 Mozaik — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladinska oddaja — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kralj na Betajnovi — 22.05 V znamenju — 22.20 Kulturne diagonale.

TOREK, 4. marca: 9.15 do 16.00 Šolska TV — 17.00 Poročila — 17.05 Jakec in čarobna lučka — 17.20 Pisani svet — 17.55 Glasbena oddaja — 18.25 Mozaik — 18.30 Obzornik — 18.40 Mostovi-Hidak — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Aktualna oddaja — 20.55 Grozdi mojega vinograda — 21.50 V znamenju — 22.05 Iz koncertnih dvoran.

SREDA, 5. marca: 9.30 do 11.10 TV v šoli — 17.10 Poročila — 17.15 Z besedo in sliko — 17.30 Bizanc — 18.00 Zapisi za mlade — 18.35 Mozaik — 18.40 Obzornik — 18.55 Ne prezrite — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Film tedna: Tokijska zgodba — 22.15 V znamenju.

ČETRTEK, 6. marca: 9.10 do 16.00 TV v šoli — 17.00 Poročila — 17.05 Življenje na zemlji — 17.55 Svetilnik — 18.25 Mozaik — 18.30 Obzornik — 18.40 Mladi o mladih — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 20.00 V živo — 21.35 Glasbeni magazin — 22.20 V znamenju.

PETEK, 7. marca: 8.55 do 16.00 TV v šoli — 17.00 Poročila — 17.05 Turno smučanje — 17.15 Iz zgodbe v zgodbo — 17.30 Družina Lesniewskich — 17.55 Domači ansambli: Domači fantje — 18.25 Mozaik — 18.30 Obzornik — 18.40 Od refleksa do logike — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Glasbena oddaja — 21.00 Tigrove brigade — 21.50 V znamenju — 22.05 Nočni kino: Zimski otroci.

SOBOTA, 8. marca: 8.00 Poročila — — 8.05 Jakec in čarobna lučka — 8.20 Z besedo in sliko — 8.35 Vrtec na obisku: Miličnik, otroci in . . . — 8.50 Svetilnik — 9.20 Pisani svet — 9.55 Oberstaufen: Veleslalom za moške — 11.00 London je moj — 11.50 Dokumentarna oddaja — 12.25 Oberstaufen: Veleslalom za moške — 13.30 Pot do pravične in spodbudne delitve — 13.45 Poročila — 17.00 Državno košarkarsko prvenstvo — 18.30 Naš kraj — 18.45 Glasbena oddaja — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Vzpon Madsa Andersena — 20.55 Igrani film.

2

NEDELJA, 2. marca: 8.55 Poročila — 9.00 Oddaje za JLA — 15.40 Nedeljsko popoldne — 20.00 Dokumentarna oddaja — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Igrani film.

PONEDELJEK, 3. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.45 Otroška oddaja — 18.00 Pravljica — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena medigra — 18.50 Športna oddaja — 20.00 Znanost — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Črni kruh.

TOREK, 4. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.45 Palčki nimajo pojma — 18.15 Književni klub — 18.45 Narodna glasba — 20.00 Glasbena oddaja — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Portreti — 22.00 Poezija.

SREDA, 5. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena oddaja — 20.00 Športna sreda — 22.15 TVD.

ČETRTEK, 6. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.45 Tehtnica za natančno tehtanje — 18.15 Znanost — 18.45 Humoristični klub — 20.00 Pustite televizor prižgan — 22.30 Včeraj, danes, jutri — 22.35 Goli z Evropejskih nogometnih igrišč.

PETEK, 7. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Beseda mladih — 18.45 Potopis — 20.00 Kulturna oddaja — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.15 Portreti — 21.50 Igrani film.

SOBOTA, 8. marca: 17.45 Znanost — 18.30 Narodna glasba — 19.00 Iz sporeda TV — 19.55 Hokej: Jugoslavija — Kitajska — 22.15 Feljton — 22.45 Športna sobota.

ŠPORT

Veleslalom MPZ Podjuna na Peci

Kot vsako leto, tako je tudi letos priredil MPZ Podjuna za svoje člane in za goste veleslalom pri Najberžu na Peci. Vodja in organizator tekme je bil tudi tokrat ravnatelj Fridi Mak. Njemu ob strani pa so stali na športnih prireditvah že izkušeni pomagači Fridi Sačen, Matevž Nachbar in Lenart Katz. Tekme se je udeležilo čez 80 tekmovalcev. Med njimi je bil tudi predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, ki pa zaradi drugih obveznosti ni več prišel do štarta in je moral prepustiti pokale drugim.

Najhitrejši podjunski pevec je postal tokrat **Jurij Mandl,** najhitrejša pevka pa je postala **Bernardka Cvelf.** Nagrad je bilo dosti, tako, da sta bila nagrajena celo najpočasnejša smučarja. Pri pevcih je bil to dirigent **Oto Wutte,** pri pevkah pa **Hildegard Logar.** Dobila sta vsak po enega polža.

Med gosti pa je bil tokrat najhitrejši in zato tudi najboljši dneva **Franci Rozman** iz Železne Kaple. Ob priliki razdelitve nagrad se je predsednik zbora predvsem zahvalil številnim darovalcem lepih pokalov. To so bili: NT, SPZ, SV, SŠZ, referent za kulturo in šport mestni svétnik Stanko Vavti, NSKS, KKZ, ZSO, EL Pliberk, Jožef Broman, hotel Breznik, modni salon Erika, dentist Kornberger, trgovina Wreschnig, Spar-Kušej, Elektro Enzi, Elektro Wagner, Posojilnica Pliberk, Topšport Pliberk in podjetje Kaiser iz Rožeka.

REZULTATI:

Dekleta I: 1. Andreja Lipuš, 2. Siegunde Marko, 3. Manuela Taibel.

Fantje I: 1. Arno Puschl, 2. Mario Mak, 3. Reinhard Streit.

Dekleta II: 1. Evelyn Hanschitz, 2. Anita Čajčman, 3. Bojana Kušej.

Fantje: 1. Marko Günther, 2. Janez Cvelf, 3. Karl Taibel.

Ženske (gostje): 1. Veronika Ižep, 2. Elizabeta Ižep, 3. Erika Leitgeb.

Moški (gostje): 1. Franci Rozman, 2. Jožef Potočnik, 3. Hans-Jörg Marolt.

Podjuna (pevke): 1. Bernardka Cvelf, 2. Zalka Mandl, 3. Sabina Podričnik, 4. Mira Zdovc, 5. Marija Koletnik, 6. in zmagovalka polža Hildegard Logar.

Podjuna (moški): 1. Jurij Mandl, 2. Fridi Mak, 3. Andi Grm, 4. Janez Zdovc, 5. Lenart Katz, 6. Fric Kert, 7. Hanzej Buchwald in Herman Grm, 9. Fridl Kapun, 10. in zmagovalec polža pevovodja Oto Wutte.

Gorenče - smučanje

Zaradi pomanjkanja snega se je vršilo letošnje smučanje ljudske šole Srednje vasi na Peci pri Nojberšu. Pri dobri udeležbi smo videli jako zanimive tekme.

REZULTATI:

Dekleta I: 1. Mak Tanja, 2. Marktl Marianne, 3. Kollmann Tanja.

Fantje I: 1. Mak Mario (najboljši dneva), 2. Grillitsch Wolfgang, 3. Lipovšek Avgustin.

Dekleta II: 1. Sadjak Marija (najboljša dneva), 2. Jörg Gerlinde, 3. Hanin Maria.

Fantje II: 1. Hanin Martin, 2. Wrumnig Martin, 3. Urnik Kurt.

NOGOMETNI TERMINI:

1. 3.: 15.00: ŠMIHEL I — SAK I
2. 3.: 10.15 SAK I — BRNCA I
2. 3.: 14.00: ŽVABEK I — SAK 23
9. 3.: 13.00: SAK 23 — KOTMARA VAS 23
15.00: SAK I — LIND/DRAU I

Tekme na šentjanjških Rutah

Tekme za pokal koroških šolarjev na šentjanških Rutah je letos prvič organiziralo ŠD Šentjanž. Grenka kapljica odličnih organizatorjev: Zmagovalci kategorij so bili gostje, najboljši domačin je postal Peter Blüml, (7. šolarji I). Smolo je imela Dominike Užnik, ki je izpadla po najboljšem vmesnem času. Več sreče je imela na Golici (Koralpe), kjer si je osvojila 4. mesto v deželnem prvenstvu, kar je tudi njena najboljša uvrstitev sezone.

Na sliki: predsednik dr. Tomi Partl in sekcijski vodja Erih Užnik z zmagovalci.

Vendar še ni konca smučarske sezone: V nedeljo tekmujejo v Selah na Pušelčevem hribu najboljši smučarji v slalomu!

Spet sankaške tekme v Podjuni

Februarsko sonce, to milo in mehko, še ni bilo dospelo do poldneva; na belo-zasneženo Podjuno pod Sv. Hemo pa je pripekalo s trdo poletno močjo.

„Zmuškan" (stisnjen) sem bil med ljudmi, ki so se gnetili na velikem ograjenem prostoru (cilju), podobnem ovčji staji. Bili so otroci, mladeniči in starci, moški in ženske, ki so se prerivali vsekrižem in vsevprek na progi, kakor raki v jerbasu.

Iz daljnih in bližnjih vasi in krajev so se bili zbrali ob vznožju lepe, morda malce poledenele proge.

Tekmovalo se je, kot pred kakim okroglim mesecem, v petih razredih. Štart je bil v precejšnji višini gostega gozda, imenovanega „Hudi Grad". Tekmovalke in tekmovalci so najprej švignili čez ozko drčo, ki po malem prehaja v široko, dobro prepluženo, strmo pot, ki se lepo vije do cilja v dolino. Oči radovednih gledalcev, ki so gledale nemirno, so se vedno širile „nadnaravno", ko so sankarji pridrveli vsi divji v cilj! Če je bila kakšna želja tega ali drugega sankarja, je bila le ena: hiteti, hiteti, in ne nazadnje drveti, kar se da hitro v cilj. Nekaterim „borbenikom", če jih tako smem imenovati, se je ta želja tudi izpolnila, ostali pa so se „troštali", da se bodo naslednjič bolj „žnajdik" (korajžno) sankali.

Nekemu sankarju na ta dan ni bila dana sreča, pa se je nekoliko resneje poškodoval, toda večina je „zdravo" presankala progo.

REZULTATI:

Dekleta I: 1. Marica Smrtnik, 2. Rozi Benetik, 3. Dijana Olip.

Dekleta II: 1. Regina Smrtnik, 2. Inge Karničar, 3. Anita Tauer.

Moški I: 1. Hanzi Smrtnik, 2. Stanko Haderlap, 3. Metod Olip.

Moški II: 1. Lovrenc Tomaž, 2. Jakob Woschitz, 3. Miha Golavčnik.

Splošna skupina — moški: 1. in najboljši dneva Jože Karničar, 2. Flori Miklau, 3. Milan Hribar.

Rudi Benetik, Podjuna

Podgorje: občinsko prvenstvo v smučanju

REZULTATI:

Otroci — dekleta: 1. Luiza Preschern, 2. Edit Dobernigg, 3. Karin Kunschitz.

Otroci — fantje I: 1. Miha Woschitz, 2. Bernhard Fugger, 3. Martin Pogelschek.

Otroci — fantje II: 1. Miha Kotz, 2. Kristian Höher, 3. Aleksander Rutar.

Šolarke: 1. Martina Ottowitz, 2. Klavdija Kuhn, 3. Gerlinda Petermann.

Šolarji I: 1. Peter Blüml, 2. Peter Melcher, 3. Rihard Meschnark.

Šolarji II: 1. Jože Fugger, 2. Andrej Kavčič, 3. Guntram Perdacher.

Ženske: 1. Krista Klemenjak 2. Ani Dobernigg, 3. Franciska Melicha.

Mladina I: 1. Peter Janeschitz, 2. Reinhard Einspieler, 3. Hannes Hafner.

Mladina II: 1. Niko Ottowitz, 2. Alfred Reichmann.

Odrasli: 1. Janko Ottowitz, 2. Franc Müller, 3. Karl Fugger.

Starešine: 1. Gerhard Tischler, 2. Jakob Sucher, 3. Adolf Sitter.

Kakor smo že poročali, razstavlja v gostilni Rößelwirt v Pliberku svoja dela Ernst Arbeitstein. Na sliki: „Dobro jutro". Poleg oljnatih slik razstavlja Arbeitstein tudi številne monotipije.

Kolajne: zahvala za tafelsturm?

Prejšnji teden se je na Koroškem usul spet dež kolajn in odlikovanj za posebne zasluge. Odlikovanih je bilo okoli 50 oseb, odlikovanja so bila različnih stopenj. Različne in pisane so bile tudi osebe, ki so jih dobile.

Med tistimi, ki so dobili tokrat najvišje odlikovanje — Zlato medajlo za zasluge za republiko Avstrijo —, je bil Vitus Jesse, občinski odbornik v Škocijanu. Jesse je kot svoječasni župan leta 1972 osebno vodil tolpo podiračev dvojezičnih napisov. Slike tega podiranja so šle daleč preko mejá naše dežele in države in niso ravno prispevale k boljšemu ugledu Avstrije. Ta dejanja so bila tudi tista, ki so postavila Jesseja izven koroškega poprečja, kajti o drugačnih posebnih zaslugah Jesseja ne bi vedeli poročati. Očitno so bile torej nagrajene Jessejeve zasluge iz leta 1972. Takšna zahvala je škandal. Ne samo za Slovence, temveč tudi za druge prejemnike istega visokega odlikovanja, ki se morajo spraševati, kako je mogoče, da so postavljeni na isto raven s tafelstürmerjem Jessejem?

Krščanska kulturna zveza v Celovcu

vabi na
osrednji koncert

Koroška poje

ki bo v nedeljo, 9. 3. 1980, ob 14.30 v Domu glasbe v Celovcu. Vstopnice v predprodaji pri krajevnih prosvetnih društvih, pri zastopnikih farnih mladin, v pisarni Krščanske kulturne zveze v Celovcu, (tel.: 0 42 22 / 72 565-24) in eno uro pred koncertom.

Nastopajo: Mešani pevski zbor „Podjuna-Pliberk", moški pevski zbor iz Libuč, otroški zbor iz Libuč, mladinski zbor iz Šmihela, moški pevski zbor „Franc Leder-Lesičjak", SPD „Eidnost" iz Štebna, mešani pevski zbor „Peca" iz Globasnice, otroški zbor SKD iz Globasnice, mešani pevski zbor „Gorotan" iz Šmihela, kvintet „Dunajskega krožka", mešani pevski zbor SPD „Srce" iz Dobrle vasi, ansambel „Mladi mi" Zvezne gimnazije za Slovence iz Celovca, mešani pevski zbor SPD „Danica" iz Šentvida v Podjuni, moški pevski zbor SPD „Vinko Poljanec" iz Škocijana, ženski oktet SPD „Obir" iz Obirskega, moški pevski zbor SPD „Trta" iz Žitare vasi, folklorna skupina SPD „Srce" iz Dobrle vasi, mešani pevski zbor „Prežihov Voranc" iz Raven na Koroškem, mešani pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus" iz Celovca, mešani pevski zbor „Lojze Bratuš" iz Gorice, dekliški zbor Zvezne gimnazije za Slovence iz Celovca, mlajši mladinski zbor SPD „Danica" iz Šentvida v Podjuni, mladinski mešani zbor Zvezne gimnazije za Slovence iz Celovca, otroški zbor SPD „Srce" iz Dobrle vasi, pevsko instrumentalna skupina KPD „Drava" iz Žvabeka, otroški zbor in Blazniška dekleta iz Šentlipša.

POVEZOVAL BO V PODJUNSKEM NAREČJU: MIRKO KUMER-ČRČEJ.

ČESTITAMO

V Selah sta si obljubila večno zvestobo učiteljica Majda Dovjak in kmet Marijan Olip. Vsem čestitkam, ki sta jih mlada zakonca že prejela, se pridružujejo še posebej mandatarji in kandidati Enotne liste Sele, Krščanska kulturna zveza, ki čestita svojemu podpredsedniku, Klub slovenskih občinskih odbornikov in Narodni svet koroških Slovencev.

*

V Ljubljani je bil imenovan za novega nadškofa dr. Alojz Šuštar. Nasledniku dr. Pogačnika želimo veliko blagoslova na njegovem odgovornem mestu.

*

Šentjakob: Srečen naraščaj javljamo iz družine dr. Jozeja in mag. Maje Ambrusch. Družini se je rodil sin Štefan.

*

Podgorje: Ani Klemenjak-Müller je postala prvakinja v zimskem teku — cross country.

- **FOTO-EXPRESS — kopira Vaše stare, dragocene slike, poveča in zmanjša, izdela Vaše filme v enem dnevu, dela za jugoslovanske potne liste po predpisih fotografije, ki jih lahko vzamete takoj s seboj.**
- **Fotoexpress — Pavličeva/Paulitschgasse, na vogalu Bahnhofstraße, Celovec.**